

Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven **U investeert - kleine en middelgrote ondernemingen**

Versie oktober 2009

Agentschap
Ondernemen

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Voorwoord

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures "Subsidieleidraad" biedt het Agentschap Ondernemen u basisinformatie over de belangrijkste maatregelen. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd:

- U heeft startersplannen;
- U investeert – kleine en middelgrote ondernemingen;
- U investeert – grote ondernemingen;
- U denkt innovatief;
- U werft aan of zoekt steun voor opleidingen;
- U heeft internationale ambities;
- U werkt energie- en milieubewust.

Deze brochures zijn voorlopig nog terug te vinden op de website www.agentschapondernemen.be. Hier kan u tevens onze brochure "Risicokapitaal: Overzicht van de risicokapitaalverschaffers actief in Vlaanderen" terugvinden. Naast de private spelers op de markt kunt u hier informatie van een aantal overheidsinitiatieven terugvinden (bv. Vinnof, ARKIV's, ...). Voor informatie over de provinciale steunmaatregelen kunt u terecht bij de provinciale directies.

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kunt u vrijblijvend terecht bij het Agentschap Ondernemen in uw provincie:

AGENTSCHAP ONDERNEMEN ANTWERPEN

Fax 03 260 87 07
Wouter Verhaverbeke
Tel. 03 260 87 21
E-mail: wouter.verhaverbeke@agentschapondernemen.be
Koen Ruiters
Tel. 03 260 87 18
E-mail: koen.ruiters@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN OOST-VLAANDEREN

Fax 09 267 40 60
Bie Boudolf
Tel. 09 267 40 11
E-mail: bie.boudolf@agentschapondernemen.be
Pieter Coppens
Tel. 09 267 40 13
E-mail: pieter.coppens@agentschapondernemen.be
Birgit De Ridder
Tel. 09 267 40 16
E-mail: birgit.deridder@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN LIMBURG

fax 011 29 20 01
Luc Royackers
Tel. 011 29 20 12
E-mail: luc.royackers@agentschapondernemen.be
Alexandra Fidlers
Tel. 011 29 20 11
E-mail: alexandra.fidlers@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN VLAAMS-BRABANT

Fax 016 31 10 51
Cynthia Stinckens
Tel. 016 31 10 72
E-mail: cynthia.stinckens@agentschapondernemen.be
Mieke Houben
Tel. 016 31 10 59
E-mail: mieke.houben@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN WEST-VLAANDEREN

Fax 050 32 50 01
Tel. 050 32 50 00
Veronique Demets
E-mail: veronique.demets@agentschapondernemen.be
Iris Detavernier
E-mail: iris.detavernier@agentschapondernemen.be

Wenst u gratis geïnformeerd te worden over wijzigingen en nieuwe maatregelen dan biedt "Subsidieleidraad On Line" (registratieformulier: zie laatste pagina van deze brochure) de mogelijkheid om per e-mail verwittigd te worden wanneer één van de brochures op de website wordt geactualiseerd. Deze e-mail zal tevens een korte toelichting bevatten van de gewijzigde of nieuwe steunmaatregel.

Inhoud

Voorwoord	2
Ecologiepremie voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen	4
Investeringssteun voor de agrovoedingssector	7
Kmo-portefeuille	9
Rentetoelage voor kmo's voor hinder bij openbare werken	14
Strategische investerings- en opleidingssteun	15
Strategisch Ondernemen 2009-2011: steun bij extern advies of aanwerving van een kennismanager	17
Vernieuwingsfonds: subsidie voor de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten	19
Waarborgregeling: Generieke waarborgregeling	20
Waarborgregeling: Ad hoc crisiswaarborgen	23
Winwinlening	25
Belastingkrediet	27
Belgacap: de Belgische aanvullende publieke kredietverzekering	28
Crisispremie zelfstandigen: tijdelijke uitbreiding van de faillissementsverzekering naar zelfstandigen in moeilijkheden	29
EnterPrize	30
Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten	31
Inkomenscompensatievergoeding zelfstandigen	32
Investeringsaftrek	33
Investeringsreserve	36
Notionele interestaftrek	37
Participatiefonds	38
Investeringskrediet EIB (Europese Investeringsbank)	46
Registratieformulier voor "Subsidieleidraad On Line"	47

Ecologiepremie voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen

(laatste aanpassing: 10/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Kleine, middelgrote en grote ondernemingen die bepaalde ecologische beroepsinvesteringen uitvoeren in het Vlaamse Gewest, kunnen in het kader van de economische expansiewetgeving genieten van zogenaamde ecologiesteun in de vorm van een investeringspremie.

Jaarlijks worden er drie op elkaar aansluitende oproepen (calls) georganiseerd waarop ondernemingen met hun investeringsproject kunnen indienen. De ontvankelijke investeringsprojecten worden op een objectieve wijze beoordeeld en gerangschikt. Het voor de oproep beschikbare subsidiebedrag wordt verdeeld over de gunstig gerangschikte projecten tot de beschikbare budgettaire enveloppe opgebruikt is.

De aanvraag voor de ecologiepremie verloopt volledig elektronisch.

2. Wie komt in aanmerking

Alle ondernemingen die gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest en die een hoofdactiviteit uitvoeren die tot één van de toegelaten sectoren behoort (op basis van NACE-code opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen) komen in aanmerking voor steunaanvraag. Voor de omvang van de ecologiesteun wordt wel een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen.

Een kmo moet aan volgende drie voorwaarden voldoen:

- de onderneming moet minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- ofwel mag de jaaromzet maximum € 50 miljoen bedragen,
- ofwel mag het balanstotaal maximum € 43 miljoen bedragen.

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven opgeteld moeten worden.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Ondernemingen met één of meer grote energie-intensieve vestigingen kunnen enkel een ecologiepremie krijgen als deze vestigingen zijn toegetreden tot het benchmarking-convenant (voor meer informatie: www.benchmarking.be).

Grote ondernemingen moeten het stimulerend effect van de steun voor het investeringsproject bewijzen door aan te geven welke investering sowieso zal gebeuren, en tot welk extra de onderneming mits steun bereid is.

De investeringen kunnen worden uitgevoerd door een patrimoniumvennootschap die behoort tot dezelfde groep als de steunaanvragende onderneming.

Dit is in de volgende gevallen:

- 1) de patrimoniumvennootschap participeert voor ten minste 25 % in de steunaanvragende onderneming;
- 2) de steunaanvragende onderneming participeert voor ten minste 25 % in de patrimoniumvennootschap;
- 3) een natuurlijke persoon of rechtspersoon participeert voor ten minste 25 % in beide vennootschappen.

Samenwerkingsverbanden van ondernemingen kunnen ook steun krijgen, op voorwaarde dat het samenwerkingsverband voldoet aan de definitie van "onderneming", en de deelnemende ondernemingen behoren tot de toegelaten NACE-codes. Tijdelijke handelsvennootschappen, feitelijke verenigingen en vzw's zijn uitgesloten als samenwerkingsverband.

Investeringen waarvan de eigendom behouden blijft via een recht van opstal of verzaking aan het recht van natrekking worden toegelaten.

3. Welke ecologie-investeringen komen in aanmerking

Een ecologiepremie wordt toegekend aan beste beschikbare technieken die opgenomen zijn in een limitatieve technologie-enlijst (afgekort LTL). Op deze lijst staan een 150-tal technologieën. Er is een versie van de LTL gerangschikt volgens sector, en één opgedeeld in volgende vier categorieën:

- milieutechnologieën;
- energietechnologieën;
- warmte-kraft-koppeling (WKK);
- hernieuwbare energie (HE) (waterkracht, windenergie, zonne-energie (zowel fotovoltaïsch als thermisch), biomassa, ...).

Wanneer het gaat om strikt sectorgebonden technologieën dan wordt dit uitdrukkelijk in de naamgeving van de technologie vermeld en mag er enkel door ondernemingen die tot die sector behoren in geïnvesteerd worden.

Bij fotovoltaïsche zonnepanelen wordt enkel steun verleend voor de opwekkingscapaciteit van de investering die overeenstemt met de voor eigen gebruik aangekochte elektriciteit, volgens volgende formule: $JEV / 800$.

Toelichting hierbij:

- JEV = gemiddeld jaarverbruik (normaal gemiddelde van 3 voorafgaande jaren);

- 800: er wordt van uit gegaan dat een installatie met een vermogen van 1 kilowattpiek jaarlijks 800 kilowattuur produceert.

De volledige limitatieve technologieënlijst (LTL) is te vinden op www.vlaanderen.be/ecologiepremie (klikken op "1. Wat is de ecologiepremie via een call?" en verder op "Limitatieve lijst van technologieën").

4. Steunbedrag

Bij het bepalen van de steun wordt - automatisch via de elektronische aanvraag - rekening gehouden met meerkosten en besparingen/opbrengsten van de technologie.

Kleine en middelgrote ondernemingen kunnen 40 % steun krijgen, grote ondernemingen 20 %. Om de netto steun te berekenen moet dit subsidiepercentage vermenigvuldigd worden met het meerkostenpercentage van de gekozen technologie.

De steun wordt beperkt tot € 1,75 miljoen per steunaanvraag.

5. Aanvraagprocedure

De aanvraag gebeurt elektronisch op www.vlaanderen.be/ecologiepremie.

Om de persoonlijke gegevens maximaal te beveiligen moet men zich aanmelden via een federaal token of een elektronische identiteitskaart. Wie gebruik wil maken van de elektronische identiteitskaart, heeft uiteraard een kaartlezer en de nodige software nodig. Wie liever gebruik maakt van het federale token, kan dit aanvragen via www.belgium.be. Hou hierbij uw rijksregisternummer, SIS-kaartnummer en identiteitskaartnummer bij de hand. Het federale token is persoonlijk en wordt naar het thuisadres gestuurd. Elke persoon die door de onderneming gemachtigd is, kan een aanvraag doen.

Er kan per oproep slechts één subsidieaanvraag per onderneming worden ingediend. Wanneer er investeringen plaatsvinden in meerdere exploitatiezetels dienen deze in één aanvraag gegroepeerd te worden.

Het opnieuw indienen van hetzelfde investeringsprogramma in een volgende call is enkel mogelijk indien de investeringen nog niet gestart zijn.

Voor de beoordeling van de aanvragen in de call, zal volgend puntensysteem gebruikt worden:

- de performantie van de technologie (met een gewicht van 90%);
- de verhouding cashflow/totale activa (gewicht 3%);
- toetreding tot de auditconvenant (voor energie-intensieve bedrijven) (gewicht 3%);
- het beschikken over één of meerdere milieucertificaten (gewicht 4%).

De rangschikking wordt binnen de 4 maanden na afsluiting van de call bekend gemaakt via ministerieel besluit dat wordt gepubliceerd op de website.

De investeringen mogen nog niet gestart zijn met de investeringen voor de indieningsdatum! Als startdatum geldt de datum van de eerste factuur. De ecologie-investeringen moeten binnen de vijf jaar na de beslissing tot toekenning van een ecologiepremie worden beëindigd. De beëindiging is op de datum van de laatste factuur. Bedrijven beschikken dus over vijf jaar tijd voor de uitvoering van hun milieu-investeringen.

6. Uitbetaling van de steun

De steun wordt in drie schijven uitbetaald (ten vroegste één maand na de beslissing):

1. een eerste schijf (50 %) na de start van de investering (datum eerste factuur);
2. een tweede schijf (20 %) nadat 70% van de investeringen zijn gerealiseerd;
3. een derde schijf (30 %) na beëindiging van de investeringen en na controle van het dossier.

De uitbetaling van een schijf dient via de webapplicatie te worden aangevraagd.

7. Voorbeelden

Voorbeeld 1

Een drukkerij installeert een centrale vochtwaterinstallatie voor de offsetdrukkers ter waarde van € 20.000 .

NACE-code?

- 18120 "overige drukkerijen" is opgenomen : OK

Technologie?

- zie technologie nr. 1216 : "Centrale vochtwaterinstallatie voor offsetdrukkers die vochtwater met een ideale en constante samenstelling produceert waardoor slechts een minimum aan isopropylalcohol nodig is."
- uitleg:
  - > "investeringen in een installatie met een nauwkeurig doseersysteem voor de centrale aanmaak van vochtwater (mengsel van geconditioneerd water, toevoegmiddel en IPA vervanger), waarbij vochtwater een zodanige samenstelling heeft dat naderhand slechts een minimum aan IPA moet toegevoegd worden."
  - > meerkost : 85 %
  - > performantiefactor : 0,3
  - > essentiële componenten: decentraal doseersysteem IPA aan drukkpersen, centraal doseersysteem met hoge

nauwkeurigheid voor additief, centrale menginstallatie wateradditief, centrale omgekeerde osmose eenheid met buffervat, centraal doseersysteem voor opconcentratie mineralen in gezuiverd water.

performantiefactor = 31% > minder dan gemiddeld

Subsidie%

- stel dat dit een Kmo is: subsidie = 40 %

Steun = bedrag x % meerkosten x % subsidie
 = 20.000 x 0,85 x 0,40
 = € 6.800 (< dan het plafond van € 1,75 mln)

Slaagkans
 performantiefactor = 0,31 > minder dan gemiddeld

Voorbeeld 2

Een 50 % dochter van een multinational in olieraffinage installeert een hemelwaterput voor het opvangen en hergebruiken van hemelwater, ter waarde van € 10.000.

NACE-code?

- 19200 "vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten" is opgenomen: OK

Technologie?

zie technologie nummer 1326 : "Installaties voor opvang, behandeling en gebruik van regenwater"

- uitleg:
  - > "deze technologie is een universele technologie voor het gebruik van regenwater (hemelwater) in het productieproces of voor sanitaire doeleinden. Deze technologie mag in alle sectoren gebruikt worden. Essentieel is dat er op zijn minst voorzieningen moeten getroffen worden voor het gebruik van regenwater in het productieproces of voor sanitaire doeleinden. De loutere opvang en/of tussentijdse buffering voor bijvoorbeeld een gecontroleerde afvoer bij hevige regenval is een end-of-pipe techniek die niet in aanmerking komt."
  - > meerkost : 50 %
  - > performantiefactor : 31 %
  - > essentiële componenten: toevoerleiding, filterinstallatie

Aard bedrijf?

> 50 % dochter van Go -> zelf ook Go

Subsidie%

20 %

Steun = bedrag x % meerkost x % subsidie
 = 10.000 x 0,50 x 0,20
 = € 1000 (< dan het plafond van € 1,75 mln)

Slaagkans

8. Contact

Voor meer informatie over de ecologiepremie kunt u terecht bij de accountmanagers, gespecialiseerd in milieu en energie van het Agentschap Ondernemen in de provinciale directies of rechtstreeks bij:

Vlaamse Overheid
 Agentschap Ondernemen
 Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
 Cel Ecologiepremie
 Koning Albert II-laan 35 bus 12
 1030 Brussel

Fax 02 553 37 88

E-mail: ecologiepremie@vlaanderen.be

Website: info: www.vlaanderen.be/ecologiepremie

Robert Kinable (algemeen)
robert.kinable@agentschapondernemen.be
 Tel. 02 553 37 70

ir. Paul Zeebroek (technologieën)
paul.zeebroek@vea.be
 Tel. 02 553 46 30

Chris Todts en Filip Putseys (webapplicatie)
christiaan.todts@agentschapondernemen.be;
filip.putseys@agentschapondernemen.be
 Tel. 02 553 38 24 ; 02 553 38 22

Investeringssteun voor de agrovoedingssector

(laatste aanpassing:2/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Bedrijven uit de agrovoedingssector die de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten tot voorwerp hebben, kunnen Europese en/of Vlaamse steun genieten voor hun investeringen. Deze subsidie wordt georganiseerd door een systeem met oproepen (calls) en uitgereikt door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). De eerste call werd gelanceerd op 28 februari 2008 en werd afgesloten op 29 april 2008. Op 9 februari werd een nieuwe call gelanceerd die loopt tot 30 maart 2009.

2. Wie komt in aanmerking

Bedrijven uit de agrovoedingssector die cumulatief voldoen aan volgende voorwaarden:

- Niet meer dan 1000 werknemers
- Omzet niet hoger dan 300 miljoen €
- De hoofdactiviteit van de onderneming komt voor in volgende lijst (NACE-codering 2003)

15111	Productie van vers vlees
15112	Productie van diepgevroren vlees
15121	Productie van vers vlees van gevogelte
15122	Productie van diepgevroren vlees van gevogelte
15131	Vervaardiging van verse vleeswaren en van vleesconserven
15132	Vervaardiging van diepgevroren vleeswaren
15311	Verwerking en conservering van aardappelen
15312	Productie van diepgevroren aardappelbereidingen
15320	Vervaardiging van groente- en fruitsappen
15331	Verwerking en conservering van groenten
15332	Productie van diepgevroren groenten
15333	Verwerking en conservering van fruit
15510	Zuivelfabrieken en kaasmakerijen
15710	Vervaardiging van voeders voor hoevedieren
15830	Vervaardiging van suikers
15970	Vervaardiging van mout
17140	Bewerken en spinnen van vlas- of vlasachtige vezels, beperkt tot de activiteiten uitgevoerd door de vlassers (eerste verwerking)

Naast de noodzakelijke vergunningen (stedenbouw/milieu e.a.) moeten ook volgende attesten worden voorgelegd vooraleer het saldo of de totaliteit van de steun kan worden uitbetaald :

- voor alle sectoren, behoudens de veevoedersector: een door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie uitgereikt milieucertificaat dat aantoont dat de investeringsprojecten geen veelbetekenende negatieve effecten teweegbrengen op het leefmilieu.
- voor de vlees- en vleeswarenssector: een door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) uitgereikt attest waaruit blijkt dat de investeringsprojecten uitgevoerd werden met in acht name van de sanitaire normen van de EU op basis van een vooraf door het FAVV goed te keuren grond- en bouwplan van het bedrijf, meer bepaald ook inzake het traject van de producten binnen het bedrijf.

3. Welke investeringen komen in aanmerking

- Energie-investeringen, meer bepaald specifieke investeringen met als doel hoofdzakelijk het realiseren van een rechtstreekse energiebesparing, een betere energie-efficiëntie of een alternatieve energieproductie in functie van de eigen energiebehoefte (warmtekrachtkoppeling, zonne- en windenergie, warmtewisselaars, e.d.)
- Milieu-investeringen, meer bepaald specifieke investeringen met als doel uitsluitend het realiseren van een gunstig milieu- en/of werkklimaat (waterzuivering, hergebruik van water, recyclage van bijproducten, beperken en/of terugschroeven van de omgevingshinder, valorisatie van (rest)afval, e.d.)
- Innovatieve investeringen, meer bepaald investeringen die voor het bedrijf een vernieuwende dimensie geven aan het technologische productieproces en/of het productassortiment. Het betreft bij voorkeur innovaties op sectorniveau. Projecten die steun kunnen verkrijgen vanuit het IWT komen niet in aanmerking.

Voor de sector veevoerders is de oproep 2009 beperkt tot volgende innovatieve investeringen:

- Investeringen in fijndoseertoestellen als gesloten mengsysteem gemonteerd op de vrachtwagens,
- Investeringen in het kader van het project 'elektronisch voorschrift' om voorschriften voor de productie van gemedicineerde voeders onder elektronische vorm direct van bij de veehouder naar de mengvoederfabriek te verzenden.

In functie van de beschikbare financiële middelen zal voorrang gegeven worden aan projectmatig voorgestelde investeringen waarvan de nagestreefde verbeteringen, efficiëntieverhogingen en beoogde doelstellingen afdoende worden aangetoond.

Voor milieu-investeringen dient verder gegaan dan dat de betrokken wetgeving voorschrijft.

Inzake de innovatieve investeringen wordt een uitgebreide en gestructureerde motivatie verwacht in hoeverre ze de economische kracht van het bedrijf vergroten en toegevoegde waarde creëren.

Komen verder ook niet in aanmerking voor betoelaging :

- Investeringen in tweedehands materiaal
- Herstellingen en onderhoudswerkzaamheden
- Aankoop van gronden en bedrijfsgebouwen
- Investeringen in rollend materieel voor intern en extern transport
- Investeringen op het niveau van de detailhandel
- Investeringen aanvaard bij een voorgaande oproep

4. Omvang steun

De totale steun wordt toegekend in functie van de beschikbare budgettaire middelen en bedraagt maximaal 10%.

De kandidaat-begunstigde verbindt er zich toe geen andere steun aan te vragen van welke aard ook voor de investeringen waarvoor de steun, vermeld in punt 3, wordt toegekend.

5. Aanvraag en uitbetaling

Om een subsidie aan te vragen dient men een aanvraagformulier in tweevoud, persoonlijk of aangetekend, te bezorgen aan de bevoegde administratie (zie punt 6).

De steun wordt uitbetaald in hoogstens 2 schijven :

- Een eerste schijf wordt uitbetaald na voorlegging van de facturen en betalingsbewijzen die minstens 30 % en maximaal 75 % van de toegekende steun bedraagt.
- Het saldo van de steun wordt uitbetaald na voorlegging van alle facturen en betalingsbewijzen, een controle ter plaatse en nadat aan alle voorwaarden is voldaan.

De modaliteiten van de 'aanvraag tot uitbetaling' worden samen met de beslissing tot steunverlening aan de begunstigde meegegeeld.

6. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Agentschap voor Landbouw en Visserij

Structuur en Investerings

Sectie Agrovoeding

Rudy Geerts

Ellips, 4e verdieping

Koning Albert II laan 35, bus 41

1030 Brussel

Tel : 02 552 74 95

E-mail : rudy.geerts@lv.vlaanderen.be

Weblink: www.vlaanderen.be/landbouw/agrovoeding

Kmo-portefeuille

(laatste aanpassing: 09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

De kmo-portefeuille is een laagdrempelige en interactieve webtoepassing waarlangs ondernemers jaarlijks tot €15.000 subsidies kunnen bekomen voor ondersteuning in hun processen van ondernemen, innoveren en internationaliseren. Dit subsidie-instrument vervangt sinds januari 2009 de subsidie-maatregel BEA (Budget voor Economisch Advies). De steun kan verkregen worden bij de aankoop van ondernemerschapbevorderende diensten die verleend worden door erkende dienstverleners. De in aanmerking komende diensten werden onderverdeeld in vijf pijlers: opleiding, advies, technologieverkenning, advies voor internationalisering en strategisch advies.

2. Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, op voorwaarde dat zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoen:

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel	
• jaaronzet	maximum € 50 miljoen
• balanstotaal	maximum € 43 miljoen

Enkel ondernemingen die een aanvaardbare hoofdactiviteit uitoefenen kunnen steun aanvragen. Een lijst van de Nacecodes van deze sectoren kan u raadplegen op de website www.kmo-portefeuille.be. Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van deze steun ingevolge bijzondere EU-reglementeringen. In tegenstelling tot de vorige maatregel (BEA) worden deze keer wel een aantal subsectoren uit de voedingssector aanvaard.

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm.

3. Welke diensten komen in aanmerking

Er kan steun worden bekomen voor de volgende 5 pijlers:

- **Opleiding:**

Het onderricht, gevolgd door de werkenden in de onderneming bij een erkende dienstverlener, dat uitsluitend of hoofdzakelijk gericht is op het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Wettelijk verplichte opleidingen zijn eveneens toegelaten.

Voorbeelden: informaticacursus, taaltraining, vorming sociale- en communicatievaardigheden,...

- **Advies:**

Schriftelijke, specifieke, waardevolle raadgevingen en aanbevelingen, verleend door een erkende dienstverlener, die bestaan uit het in kaart brengen en onderzoeken van problemen (een analyse van de probleemstelling), een eigenlijk advies (oplossingen en waardevolle raadgevingen), en een implementatieplan, en die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Het implementatieplan staat voor een soort conceptueel draaiboek voor wanneer het advies zou uitgevoerd worden. Het is niet de werkelijke realisatie of uitvoering van het advies zoals bijvoorbeeld het indienen en opmaken van vergunningen of het opmaken van contracten/overeenkomsten.

Wettelijk verplichte adviezen (alle adviezen geregeld binnen een wettelijk kader bvb inzake milieu, energie, kwaliteit), adviezen van permanente of periodieke aard (diensten zoals routinematig belastingadvies, regelmatige dienstverlening op juridisch gebied, routinematig advies inzake selectie-, aanwervings- of personeelsbeleid of reclame) en adviezen die tot de gewone bedrijfsuitgaven horen (bvb site-onderzoek inzake bodemsanering en bodembescherming) zijn uitgesloten van steun. Ook diensten met betrekking tot subsidies komen niet in aanmerking.

Een advies is dus steeds schriftelijk en op maat van de onderneming.

Voorbeelden: marketingstudie, communicatieplan, investeringsanalyse, marktstudie

- **Technologieverkenning:**

Een studieactiviteit van een erkende dienstverlener die tot doel heeft inzichten aan ondernemingen te geven als antwoord op een specifieke technologische kennisvraag met betrekking tot een product, proces of dienst. Het erkend studiecentrum moet hiervoor studiewerk op maat van de kmo uitvoeren.

Voorbeelden:

- identificeren, analyseren, bestuderen van de mogelijke technische problemen, invloedsparameters of belemmeringen die zich stellen rond de beoogde innovatie;
- uitvoeren van eerste berekeningen, verkennende (laboratorium) proeven en/of simulaties;
- zoeken naar geschikte technologieën.

- **Advies voor internationaal ondernemen:**

Schriftelijke, specifieke, doelmatige raadgevingen, studies, plannen en aanbevelingen, verleend door een erkende dienstverlener, die bestaan uit het identificeren, in kaart brengen en onderzoeken van opportuniteiten en oplossingen met betrekking tot internationaal ondernemen, met uitzondering van de steun die reeds toegekend kan worden door Flanders Investment and Trade.

Voorbeelden: afsluiten van joint-ventures, oprichting buitenlandse vestigingen, dochterondernemingen of filialen, directe buitenlandse investeringen

- **Strategisch advies:**

Een **haalbaarheidsstudie** of een studie die de economische en financiële haalbaarheid van het project bewijst. Dit advies verstrekt door een erkende dienstverlener is gerelateerd aan een kantelmoment binnen een onderneming.

Het strategisch advies moet cumulatief aan volgende aanvullende voorwaarden voldoen:

- 1° de haalbaarheidsstudie omvat een schriftelijk rapport waarbij na een systematisch opgezette en afgeronde analyse, een inschatting van de financiële of economische mogelijkheden van het project wordt onderzocht;
- 2° het advies is op maat van de onderneming, fundamenteel onderbouwd en laat toe om een beslissing te nemen over de haalbaarheid van het project;
- 3° het advies heeft betrekking op een kantelmoment binnen de onderneming; het advies leidt tot beslissingen waarvan de gevolgen moeilijk omkeerbaar zijn wat betekent dat het advies een lange termijn oplossing biedt die invloed heeft of kan hebben op de ganse organisatie.

Binnen de pijler strategisch advies kan een onderneming die in het kader van preventief bedrijfsbeleid¹ een scan heeft ondergaan in aanmerking komen voor subsidiëring van een **doorstartplan (enkel doelgroep 20 tot 100 werknemers)**.

Een doorstartplan omvat adviezen die een onderneming die dreigt in moeilijkheden te komen kan laten opstellen zodat bij opvolging van de adviezen vermeden wordt dat de onderneming in moeilijkheden komt.

Zoals alle adviezen is een doorstartplan een geschreven document dat minstens moet bestaan uit:

1. een analyse van de probleemstelling, o.m. de knelpunten zoals gedetecteerd bij de diagnose (ondernemingscan);
2. het eigenlijke advies;
3. een implementatieplan.

4. Omvang steun

De subsidie wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten van de ondernemerschapsbevorderende diensten. In volgende tabel worden de verschillende steunpercentages en steunplafonds weergegeven:

- Voor **opleiding** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 2500 per kalenderjaar

- Voor **advies** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 5000 per kalenderjaar.
- Voor **technologieverkenning** kan 75% van de kostprijs betaald worden met een maximum van €10 000 per kalenderjaar.
- Voor **advies voor internationaal ondernemen** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 5000 per kalenderjaar.
- Het maximum betaalbare bedrag bedraagt € 15 000 per kalenderjaar voor het geheel van de vier voorgaande pijlers.
- Voor **strategisch advies** kan per kalenderjaar bijkomend 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 25 000.

Het aanvaardbare projectbedrag dient minimum € 100 te bedragen en maximaal het bedrag vermeld in de overeenkomst met de dienstverlener, zonder BTW. Bij een subsidieaanvraag voor strategisch advies bedraagt het minimum projectbedrag € 10 000.

Het betreft een jaarlijkse cyclus met extra betaaljaar om de lopende projecten af te werken.

Bij de berekening worden volgende kosten aanvaard:

- **pijler Opleiding**

De kosten voor de opleiding, exclusief BTW, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler opleiding, De kosten behoren tot één van de volgende categorieën:

- personeelskosten van de dienstverlener;
- werkingskosten van de dienstverlener;
- verplaatsingskosten van de docent;
- kosten voor cursusmateriaal en didactische benodigdheden die specifiek voor de gevolgde opleiding worden gebruikt en waarvan het gebruik een functionele relatie heeft met de gevolgde opleiding, voor zover de kosten op één factuur samen met de opleidingskosten worden gefactureerd;
- cateringkosten beperkt tot € 25 per persoon per begonnen opleidingsdag.

	Opleiding	Advies	Technologie verkenning	Advies internationaal ondernemen	Strategisch advies
Steun %	50 %	50 %	75 %	50 %	50 %
Steunplafond per pijler	€ 2500	€ 5000	€10.000	€ 5000	€ 25.000
Max per periode	€ 15.000				€ 25.000
Periode	1 jaar				

¹ PBB is een actieplan dat bestaat uit verschillende maatregelen om te voorkomen dat bedrijven in moeilijkheden komen. Zodoende moet het preventief bedrijfsbeleid helpen voorkomen dat bedrijven in Vlaanderen failliet gaan. Het actieplan omvat vier fasen, met name sensibilisering, diagnose (ondernemingscan) en eerstelijnsadvies, specifiek advies eventueel onder vorm van een doorstartplan en tot slot de implementatie van het doorstartplan.

- **pijler Advies**

De kosten voor het advies, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler advies.

- **pijler Technologieverkenning**

De kosten voor de kennis, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler technologieverkenning. Kosten met betrekking tot gestandaardiseerde fysische of chemische analyses komen niet in aanmerking.

- **pijler Advies voor internationaal ondernemen**

De kosten voor het advies voor internationaal ondernemen, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener aanvaard in de pijler advies voor internationaal ondernemen.

- **pijler Strategisch advies**

De kosten voor het advies, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler advies.

5. Welke dienstverleners komen in aanmerking

Een overzicht van de erkende dienstverleners vindt u op de website www.kmo-portefeuille.be terug. Hier kan u per pijler zoeken welke dienstverleners erkend zijn.

Potentiële dienstverleners vinden diepgaandere informatie omtrent de erkenningsprocedures op de website terug. Men kan erkend worden als dienstverlener op basis van volgende voorwaarden:

- **Pijler Opleiding**

- erkend zijn als publieke dienstverlener of sectorfonds;
- erkend zijn als peterschapsorganisator;
- beschikken over één van volgende certificaten:
  - 1° ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
  - 2° CEDEO-certificaat;
  - 3° Q*FOR-certificaat;
  - 4° Recognised for Excellence;
  - 5° K2b-, of K2a-label voor opleiding;
  - 6° ESF-label voor opleiding.

- **Pijler Advies**

- erkend zijn door een andere Vlaamse overheid (bijvoorbeeld adviesbureaus erkend door Design Vlaanderen, erkende arbeidsbemiddelingsbureaus, ...)
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
  - 1° de dienstverlener beschikt over één van de volgende kwaliteitscertificaten:
    - a) ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
    - b) CEDEO-certificaat;
    - c) Q*FOR-certificaat;
    - d) Recognised for Excellence;

e) ESF-label voor advies.

2° de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau.

- **Pijler Technologieverkenning**

- cumulatief voldoen aan volgende voorwaarden:
  - a) de dienstverlener moet een opdracht bezitten van technologiediffusie aan kleine en middelgrote ondernemingen en moet daarvoor financiële overheidsmiddelen ontvangen of op het punt staan die te verwerven;
  - b) de dienstverlener moet een ruim actief klantenbestand in het Vlaams Gewest hebben;
  - c) de dienstverlener moet beschikken over eigen onderzoeksinfrastructuur, moet toegang hebben tot onderzoeksinfrastructuur en -apparatuur, of moet ingebed zijn in een technologisch-wetenschappelijk onderzoekscentrum;
  - d) de dienstverlener moet beschikken over de nodige competentie om kleine en middelgrote ondernemingen te begeleiden in hun innovatietraject;
  - e) de dienstverlener moet werken zonder winstoogmerk;

- **Pijler Advies voor internationaal ondernemen**

- een gemengde kamer of een bedrijfsgroepering vormen met een representatief karakter;
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
  - 1° de dienstverlener beschikt over één van de volgende kwaliteitscertificaten:
    - a) ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
    - b) CEDEO-certificaat;
    - c) Q*FOR-certificaat;
    - d) Recognised for Excellence;
    - e) ESF-label voor advies.

Het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen kan deze lijst aanvullen met certificaten die de kwaliteit van de dienstverlening garanderen.

2° de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau.

- **Pijler Strategisch advies**

zie pijler advies

Om doorstartplannen in het kader van preventief bedrijfsbeleid te mogen opmaken moet aan volgende voorwaarden voldaan worden:

- de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau en voldoet aan één van volgende voorwaarden:
  - a) hij is lid van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en

Fiscalisten of het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten;

b) toont aan dat hij beschikt over de nodige competenties en ervaring op het vlak van preventief bedrijfsbeleid.

Deze erkenning geldt twee jaar.

- de dienstverlener beschikt over één van de kwaliteitscertificaten vermeld bij de pijler 'advies' en toont aan dat hij beschikt over de nodige competenties en ervaring op het vlak van preventief bedrijfsbeleid.

Deze erkenning geldt zolang als de resterende geldigheidsduur van het certificaat.

6. Aanvraagprocedure

Vooraleer u een subsidie kunt aanvragen moet u zich registreren op de website aan de hand van uw federaal token of uw e-id (elektronische identiteitskaart). Een federaal token is een kaartje (met de afmetingen van een bankkaart) met codes die het mogelijk maakt u te identificeren en kan u aanvragen via de federale overheid. Voor het gebruik van de elektronische identiteitskaart heeft u een kaartlezer nodig.

Vooraleer u uw aanvraag indient moet u al een overeenkomst afgesloten hebben met een erkende dienstverlener. Best vraagt

prestaties. De eigenlijke aanvraagprocedure verloopt via de instructies vermeld op de website. In het schema onderaan deze pagina staat vermeld welke stappen doorlopen moeten worden.

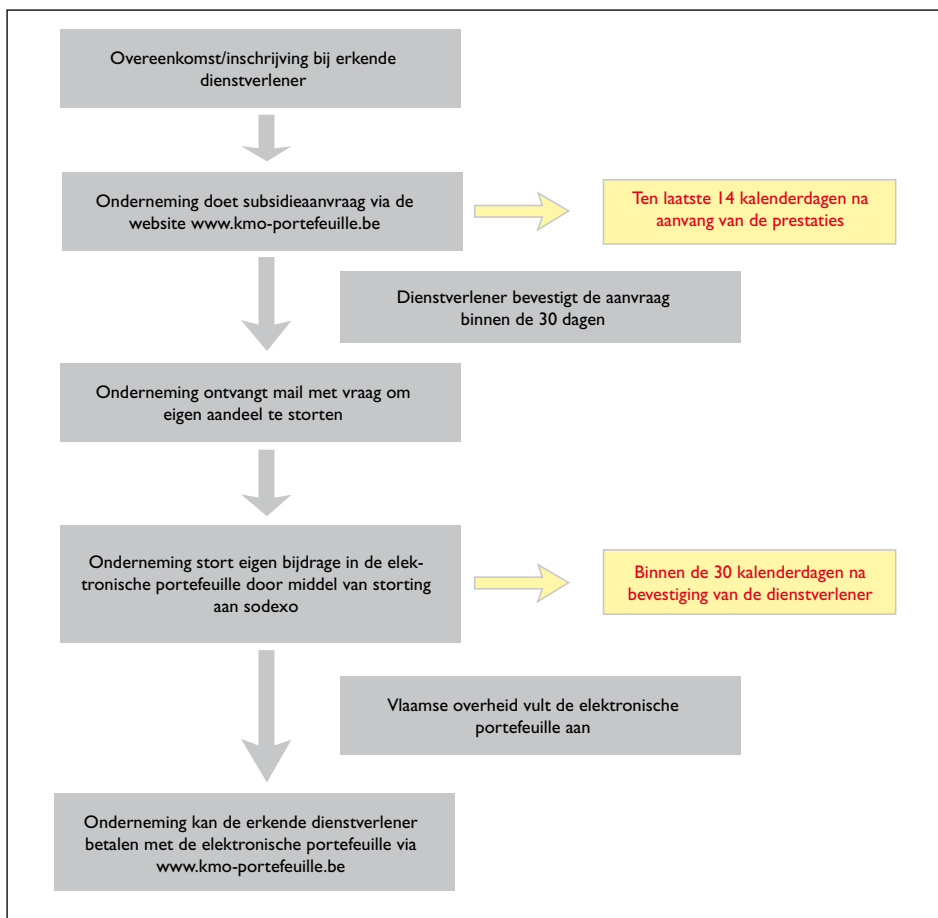
Bij een subsidieaanvraag voor strategisch advies moet naast het indienen van de subsidieaanvraag ook de overeenkomst aan het Agentschap Ondernemen (Vlaamse overheid) bezorgd worden. Het agentschap moet zich hiermee immers akkoord verklaren. Een uitspraak over het al dan niet in aanmerking komen voor de pijler strategisch advies gebeurt binnen de 30 kalenderdagen. Het bedrijf wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht. Op het einde van het adviestraject (wanneer de klant al meer dan 80% van het globale factuurbedrag uit zijn kmo-portefeuille wil betalen) moet een kopie van het advies en een verslag van de dienstverlener aan het Agentschap Ondernemen bezorgd worden en moet het Agentschap Ondernemen zich hiermee opnieuw akkoord verklaren binnen de 30 kalenderdagen. Pas nadien kan het saldo met de elektronische portefeuille betaald worden.

De aanvraag voor steun voor een doorstartplan in het kader van preventief bedrijfsbeleid moet worden ingediend volgens de procedure voor strategisch advies.

Bij de storting in uw kmo-portefeuille wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen kleine en grote projecten zoals voorheen bij BEA het geval was. De onderneming dient dus de eigen bijdrage in de elektronische portefeuille volledig te volstorten.

Voorbeeld : De aanvaarde opleidingskosten bedragen € 10 000 , exclusief btw: dan dient u € 2500 in de portefeuille te storten, de overheid stort € 2500 bij en het overige bedrag van € 5000 (+btw) betaalt u rechtstreeks aan de dienstverlener.

Voor gebruikers van BEA wordt een overgangsmaatregel voorzien: de reeds aangevraagde projecten kunnen verder uitgevoerd worden tot 31/12/2009. Voor nieuwe projectaanvragen beschikt u zoals iedere andere kmo sinds januari over een nieuwe kmo-portefeuille waarin nieuwe aanvragen kunnen gebeuren.

u dan zo snel mogelijk de subsidie aan. In principe moet dit gebeuren voor de aanvang van de prestaties. Hiervan kan worden afgeweken tot ten laatste 14 kalenderdagen na aanvang van de

7. Contact

Voor informatie kunt u terecht bij :

Vlaamse overheid

Agentschap Ondernemen

Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid - cel

kmo-portefeuille

Ellipsgebouw - 14e verdieping

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 BRUSSEL

Bel gratis 1700

Fax 02 553 37 88

website www.kmo-portefeuille.be

Rentetoelage voor kmo's voor hinder bij openbare werken

(laatste aanpassing :01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

De rentetoelage steunt kmo's die een overbruggingskrediet moeten aangaan omwille van verminderde inkomsten ten gevolge van een verstoorde bereikbaarheid door openbare werken.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel geldt zowel voor een bestaande als voor een nieuwe kleine of middelgrote onderneming. Hierbij wordt dezelfde kmo-definitie gehanteerd als bij de maatregelen kmo-portefeuille en ecologiepremie.

De kmo moet minstens één exploitatiezetel hebben in het Vlaamse Gewest, die getroffen wordt door openbare werken. Deze exploitatiezetel moet ruimtes bezitten die toegankelijk zijn voor de klanten en de leveranciers. Niet enkel de locaties waar producten worden verkocht of tentoongesteld, of waar diensten worden aangeboden komen in aanmerking als getroffen exploitatiezetel maar ook zuivere productie-eenheden.

Enkel ondernemingen die behoren tot toegelaten sectoren kunnen een rentetoelage aanvragen. De lijst met de aanvaardbare NACE-codes kan u raadplegen op www.vlaanderen.be/hinderopenbarewerken.

Bovendien moet er aan volgende basisvoorwaarden voldaan zijn :

- Er moet sprake zijn van een verstoorde bereikbaarheid door openbare werken, die minstens één maand duurt;
- Het krediet moet ontvankelijk zijn.

3. OMVANG VAN DE VERGOEDING

De rentetoelage bedraagt maximum 80 % van de totale rentekost en jaarlijks maximum 4 % van het ontleende kredietbedrag. Dit kredietbedrag bedraagt maximaal € 500.000. De rentetoelage kan voor een periode van maximaal vijf jaar worden toegekend. De totale rentetoelage bedraagt maximaal € 50.000. .

Ook kaskredieten van bepaalde termijn komen in aanmerking voor de rentetoelage : in dat geval bedraagt de toelage maximum 6 % gedurende hoogstens één jaar op de helft van de toegestane kredietlijn.

4. Procedure

De onderneming moet de rentetoelage zelf aanvragen en dit uiterlijk binnen zes maanden na het beëindigen van de openbare werken. Deze aanvraag gebeurt aan de hand van een modelaanvraagformulier.

Dit formulier is beschikbaar op www.vlaanderen.be/hinderopenbarewerken. De onderneming dient het formulier volledig in te vullen en vervolgens door te mailen naar het Agentschap Ondernemen. Binnen veertien kalenderdagen na de datum van de steunaanvraag moet de onderneming tevens een aantal documenten en stavingsstukken opsturen naar het Agentschap Ondernemen. Een overzicht van deze documenten vindt u tevens terug op de website.

De beslissing tot al dan niet toekenning wordt vervolgens per post aan de onderneming meegedeeld.

De uitbetaling van de rentetoelage gebeurt in jaarlijkse schijven. De onderneming moet de uitbetaling van een schijf aanvragen uiterlijk binnen één jaar na het ontstaan van de schuldvordering.

5. Contact

Voor informatie kunt u terecht bij:

Vlaamse Overheid
Agentschap Ondernemen
Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
Tel: 02 553 38 38 (contactpersoon Herman Verbruggen)
Fax: 02 553 37 88
E-mail : hinderopenbarewerken@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/hinderopenbarewerken

Strategische investerings- en opleidingssteun

(laatste aanpassing :04/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Kleine, middelgrote en grote ondernemingen die omvangrijke beroepsinvesteringen of een omvangrijk opleidingsproject uitvoeren in het Vlaams Gewest, kunnen via deze maatregel financieel worden ondersteund.

2. Wie komt in aanmerking

- Inzake strategische opleidingssteun: alle ondernemingen in Vlaanderen met een opleidingsproject vanaf € 450.000 gedurende een periode van maximaal 5 jaar. Kosten die in aanmerking komen zijn :
  - personeelskosten van de opleiders;
  - verplaatsingskosten van de opleiders en degenen die opleiding volgen;
  - andere lopende uitgaven voor materieel en benodigdheden;
  - afschrijving van machines, installaties en uitrusting, in de mate waarin deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
  - de kosten van diensten inzake begeleiding en advisering m.b.t. het opleidingsproject;
  - de personeelskosten van diegenen die de opleiding volgen, ten belope van maximaal het bedrag van de vorige rubrieken samengeteld;
- Inzake strategische investeringssteun : deze maatregel richt zich enkel tot projecten met een subsidiabel investeringsbedrag van meer dan € 8 miljoen uitgevoerd door:

1) hetzij kmo's (in geheel Vlaanderen), die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoen:

Criteria	KO	MO
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel		
- jaarmzet	maximum € 10 miljoen	maximum € 50 miljoen
- balanstotaal	maximum € 10 miljoen	maximum € 43 miljoen

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven moeten worden opgeteld.

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming.

2) hetzij grote ondernemingen: enkel in hierna vernoemde regionale steungebieden (fusiegemeenten) :

- Voor Antwerpen : Balen, Dessel, Mol;
- Voor Limburg : As, Beringen, Bree, Dilsen-Stokkem, Genk, Hechtel-Eksel, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Herstappe, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Maaseik, Maasmechelen, Tongeren;
- Voor Oost-Vlaanderen : Ronse;
- Voor West-Vlaanderen : Diksmuide, Lo-Reninge, Ieper, Middelkerke, Oostende, Wervik.

De opleiding of investering mag pas ten vroegste starten op datum van de bevestigingsbrief van steuntoekenning en uiterlijk 6 maanden na deze datum.

Enkel ondernemingen die een aanvaardbare hoofdactiviteit uitoefenen kunnen steun aanvragen. Een lijst van de Nace-codes van deze sectoren kunt u raadplegen op de website www.vlaanderen.be/ondernemen of kan u bij het Agentschap Ondernemen bekomen.

3. Berekening van de steun

- Inzake strategische opleidingssteun : De subsidie bedraagt minimaal 20 % en maximaal 25 % van de kosten die in aanmerking komen. Afhankelijk van de score die het bedrijf behaalt op een aantal criteria (met een minimum van 50 punten op 100), zal het steunpercentage bepaald worden in een vork tussen 20 % en 25 %.
- Inzake strategische investeringssteun: de steun wordt berekend als een percentage van het subsidiabele investeringsbedrag. Dit bedrag bekomt men na aftrek van de afschrijvingsaftrek en de BTW. Deze afschrijvingsaftrek is gelijk aan 10 % van de som van de afschrijvingen van de laatste drie bij de Nationale Bank neergelegde jaarrekeningen (en die beschikbaar zijn via een centrale databank) of van de subsidieaanvraag als de onderneming geen jaarrekening moet opmaken.

De maximum percentages die worden gehanteerd voor investeringssteun :

Grootte van de onderneming	Buiten de ontwikkelingszones	Ontwikkelingszones
KO	10 %	10 %
MO	7,5 % (*)	10 %
GO	-	10 %

(*) Tijdelijke beperking tot inwerkingtreding nieuwe algemene groepsvrijstellingsverordening van de Europese Commissie; nadien 10 %

De subsidie wordt geplafonneerd op € 1 miljoen per aanvraag, tenzij er een afwijking wordt toegestaan door de Vlaamse Regering.

4. Evaluatieprocedure

De projecten worden beoordeeld op basis van bedrijfseconomische, sociale en ecologische criteria :

- bedrijfseconomische criteria die peilen naar de prestaties en de leefbaarheid van de onderneming :
  - starter;
  - financiële situatie : solvabiliteit;
  - financiële situatie : liquiditeit;
  - interne innovatie;
  - externe innovatie;
  - kwantitatieve opleiding;
  - opleidingsparticipatie (enkel voor opleidingsprojecten);
  - groeiende onderneming (enkel voor investeringsprojecten).
- sociale criteria die nagaan of de onderneming haar sociaal maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt:
  - duurzaamheidsverslag;
  - tewerkstelling kwantitatief;
  - tewerkstellingsintegratie.
- ecologische criteria die de inspanningen beoordelen die de onderneming levert om een milieuzorgsysteem uit te bouwen :
  - milieuzorg;
  - klimaatbeleid.

Deze criteria worden verder toegelicht in de bijlage bij de Subsidieleidraad 'U investeert - grote ondernemingen' of op de website van de Vlaamse overheid.

De maximumscore die een onderneming op basis van de beoordelingscriteria kan behalen bedraagt 100 punten.

De score die de onderneming ten minste moet behalen om voor steun in aanmerking te komen bedraagt 50 punten. Afhankelijk van de bekomen score wordt het steunpercentage bepaald.

De aanvragende onderneming dient te motiveren dat de aangevraagde steun een stimulerend effect zal hebben op het investerings- of opleidingsproject.

5. Aanvraag en uitbetaling

De steun moet worden aangevraagd op het daartoe bestemde aanvraagformulier dat kan teruggevonden worden op de website van de Vlaamse Gemeenschap www.vlaanderen.be/ondernemen. Tevens dient deze aanvraag te worden vergezeld van hetzij een kwalitatief businessplan (voor investeringsdossiers), hetzij een kwalitatief opleidingsplan.

Er kan een gecombineerd dossier worden ingediend voor zowel opleidings- als investeringssteun, doch dan dient het bedrag van het dossier te bestaan uit minimum € 8.450.000, zijnde

minimum € 450.000 voor opleidingen en minimum € 8 miljoen voor investeringen. Het plafond van de steun blijft echter maximaal € 1 miljoen.

De uitbetaling van de steun gebeurt in drie schijven :

- Eerste schijf (50 %): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de subsidie en op voorwaarde dat het project werd gestart;
- Tweede schijf (20 %): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de subsidie en op voorwaarde dat 70 % van het project werd uitgevoerd;
- Derde schijf (saldo): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de subsidie en op voorwaarde dat het project volledig werd gerealiseerd en wordt geëxploiteerd in de onderneming én na controle van de inspectie.

Deze uitbetaling dient telkens door de onderneming te worden aangevraagd en dit ten laatste binnen zes maanden na het beëindigen van de investeringen.

6. Contact

Voor meer informatie kan u terecht bij:

Vlaamse Overheid
 Agentschap Ondernemen
 Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
 Koning Albert II-laan 35, bus 12
 1030 Brussel
 Tel. 02 553 35 04
 Fax 02 553 37 88
 E-mail : strategischesteun@vlaanderen.be
 Website: www.agentschapondernemen.be
 William Anthuenis
william.anthuenis@agentschapondernemen.be
 Tel. 02 553 37 68

Strategisch Ondernemen 2009-2011: steun bij extern advies of aanwerving van een kennismanager

(laatste aanpassing:09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Het project Strategisch Ondernemen biedt Vlaamse kmo's de kans om zich tegen een betaalbare prijs strategisch te versterken en verder te professionaliseren.

De kmo kan hierbij kiezen uit twee mogelijkheden tegen financieel voordelige voorwaarden:

- de inschakeling van professionele adviesbureaus of
- de vrije aanwerving van een verantwoordelijke.

Met dit project, meegefinancierd door het EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en de Vlaamse Gemeenschap wordt de bestaande dienstverlening van het Agentschap Ondernemen verder verfijnd.

2. Wie komt in aanmerking

Het project is toegankelijk voor kmo's. Volgens de Europese kmo-definitie moet een kmo beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- minder dan 250 werknemers;
- jaaromzet van maximum € 50 miljoen of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen.

De kmo's worden bovendien aangemoedigd om inspanningen te leveren op het vlak van gelijke kansenbeleid en duurzame ontwikkeling.

3. Steunbedrag en ondersteunde acties

Met assistentie van de projectcoördinatoren bij het bepalen van de bedrijfsprioriteiten kunnen de volgende domeinen aanbod komen :

Inschakeling van professionele adviesbureaus voor bepaalde bedrijfsdisciplines :

De projecttussenkomst bedraagt 50 % van de kosten van het adviesbureau met een maximale tussenkomst van € 10.000 (d.i. 50 % van € 20.000).

De volgende domeinen kunnen hierbij aanbod komen :

- **Exportmarketing, exportmarktonderzoek:**
  - marktonderzoek en onderzoek naar de wensen van de consumenten in de doelmarkt;
  - activiteiten (ook implementatie) i.v.m. de noodzakelijke voorwaarden om de introductie van de producten mogelijk te maken (normen);
  - strategiebepaling, implementatie i.v.m. de verkoopsstructuur (via importeurs, agenten of vertegenwoordigers, onder eigen merk of onder merken van eventuele klanten).

- **E-marketing:**
De uitbouw van een e-commerce project kan omvatten :
  - onderzoek van de bestaande structuren met het oog op de invoering van e-commerce en analyse van mogelijke strategieën;
  - uitwerking van strategie en invoering van e-commerce:naast een website dient er, via de nodige databases, een koppeling te zijn met concrete bedrijfsprocessen, zoals de elektronische verwerking van bestellingen, eventueel voorraadbeheer,...).
- **Kwaliteits-, veiligheids- en milieusystemen:**
Hier wordt de inschakeling van adviesbureaus bedoeld voor het adviestraject (geen certificatie), dus tot en met het afleveren van handboek en procedures i.v.m.
  - kwaliteitssystemen : volgens ISO 9001, EFQM, HACCP, VCA, ISO/TS16949, HACCP (voedingssector),...
  - Veiligheidssystemen: volgens VCA, OHSAS,...
  - Milieusystemen:volgens ISO 14001, EMAS.
- **Design, industriële vormgeving:**
Hier wordt de inschakeling van designbureaus bedoeld voor de realisatie van nieuwe producten die zich onderscheiden op kwalitatief of esthetisch vlak.
Adviezen en begeleiding door designbureaus voor realisatie van nieuwe producten, gaande van conceptontwikkeling tot prototypebouw.
- **ICT-scan**
Kmo's kunnen een ICT-scan laten uitvoeren die de interne computertoepassingen doorlicht, evenals de volledige interne processen op het vlak van productieplanning, geïntegreerde orderverwerking, voorraadbeheer,...Dit kan inhouden:inventaris, behoeftenanalyse tot en met het opstellen van een lastenboek met selectiecriteria.

Bij de keuze van een adviesbureau worden steeds 3 offertes als basis gevraagd.

Vrije aanwerving van een verantwoordelijke door de kmo

Er wordt ook de mogelijkheid geboden om zelf een verantwoordelijke aan te werven. Bij de keuze van deze steunmogelijkheid wordt gevraagd aan de kmo om een concrete taakomschrijving en actieplan op te stellen voor de verantwoordelijke voor één jaar.

De projecttussenkomst bedraagt hier 50 % van de personeelskosten van de nieuw aangeworven verantwoordelijke gedurende maximum één jaar met een maximale tussenkomst van € 20.000 (d.i. 50 % van € 40.000).

Mogelijke taken van de nieuwe medewerker :

- Kennismanager internationaal ondernemen;
- Kennismanager/creativiteitscoördinator voor strategische thema's.

Teneinde de kmo's te stimuleren/begeleiden worden de aangeworven medewerkers samengebracht in een cluster om aldus ervaringen te kunnen uitwisselen tussen de deelnemers.

4. Verschil kmo-portefeuille en Strategisch Ondernemen

- Adviesdossiers 'met implementatie', d.i. met realisatie van het advies = Strategisch Ondernemen
- Adviesdossiers 'zonder implementatie':
  - i. Bedrag tussen € 5000 en € 10 000 = Strategisch Ondernemen
  - ii. Onder € 5000 = kmo-portefeuille
- Haalbaarheidsstudies = kmo-portefeuille

5. Contact

Kmo's die een beroep wensen te doen op deze steunmogelijkheid kunnen contact opnemen met de projectcoördinator in hun provincie. Deze ervaren coördinator geeft assistentie aan de kmo's bij het bepalen van de bedrijfsprioriteiten en zijn de dossierbeheerders vanaf de doorlichting, indiening, opvolging tot en met de eindcontrole en uitbetaling:

Agentschap Ondernemen West-Vlaanderen
Geert Dauwe
Tel. 050 32 50 18
Fax 050 32 50 01
geert.dauwe@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Oost-Vlaanderen
Kris Van der Veken
Tel. 09 267 40 18
Fax 09 267 40 60
kris.vanderveken@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Oost-Vlaanderen
Guido Van Troostenberghe
Tel. 03 260 87 00
Fax 03 260 87 09
guido.vantroostenberghe@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Limburg
John Gielen
Tel. 011 29 20 39
Fax 011 29 20 01
john.gielen@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Vlaams-Brabant
Paul Ottenburgs
Tel. 011 29 20 38
Fax 011 29 20 01
paul.ottenburgs@agentschapondernemen.be

Algemeen: Charles Vanden Boer
Tel. 011 29 20 78
Fax 011 29 20 01
charles.vandenboer@agentschapondernemen.be

Vernieuwingsfonds: subsidie voor de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten

(laatste aanpassing :07/2008)

1. Wat houdt deze maatregel in

Om de leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten- en gebouwen te bestrijden worden eigenaars van dergelijke gebouwen door de Vlaamse overheid verplicht tot betaling van een heffing onder bepaalde voorwaarden. De opbrengst van deze heffingen wordt o.m. aangewend om saneringswerkzaamheden te subsidiëren die worden uitgevoerd door natuurlijke- en rechtspersonen.

2. Wie komt in aanmerking

Deze subsidie kan worden bekomen door alle natuurlijke personen en rechtspersonen met uitzondering van¹:

- O.C.M.W;
- gemeente;
- intercommunale;
- een erkende sociale huisvestingsmaatschappij
- een erkende Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM);
- het Vlaams Woningfonds voor grote gezinnen.

3. Welke onroerende goederen komen voor steun in aanmerking

Er moet voldaan zijn aan de volgende vier voorwaarden :

- het onroerend goed moet in de Inventaris zijn opgenomen.
Als bewijs zal het registratieattest steeds worden bijgevoegd;
- men mag ten hoogste 2 jaar nieuwe eigenaar zijn van het onroerend goed;
- het bedrag van de werkelijk gedragen saneringskosten moet minimum € 24.750 bedragen, exclusief BTW;
- de oppervlakte moet ten minste 5 are bedragen.

4. Omvang van de steun

Voor de sanering van leegstaande gebouwen opgenomen in de Inventaris kan een subsidie worden verleend van maximum 90 % van de totale kostprijs inclusief BTW, zoals berekend in de eindafrekening.

Voor de berekening van de totale kostprijs komen in aanmerking :

- de kosten voor de uitvoering van de saneringswerkzaamheden, bepaald op basis van aanbestedingen, offertes en facturen, na aftrek van de eventuele opbrengsten van de saneringswerkzaamheden;

- de kosten van de onvoorziene en noodzakelijke wijzigingen en de bijkomende werkzaamheden waarmee de minister of zijn afgevaardigde vooraf zijn instemming heeft betuigd, uiterlijk voor de goedkeuring van de eindafrekening;
- de verrekeningen, voortvloeiend uit de toepassing van de contractuele bepalingen.

Saneringswerkzaamheden, om het gebouw in zodanige staat te brengen om de eigenlijke herbestedingsbouwwerkzaamheden te kunnen beginnen, omvatten:

- de volledige afbraak van alle constructies tot aan het maaiveld of, indien nodig, tot onder de grond;
- de gedeeltelijke sloping van interne en externe constructies en het verwijderen van uitrustingen, elementen, materialen en puin die niet bruikbaar zijn voor de herbestedingsbouwwerkzaamheden;
- stuttings- en schoringswerken, nieuwbouwconstructies voor zover deze laatste noodzakelijk zijn om de stabiliteit van de te behouden constructies en, in voorkomend geval, ook van aanpalende constructies, te verzekeren of om de verdere aftakeling van te behouden constructies te voorkomen;
- grondwerken die nodig zijn om het terrein op het gepaste niveau te brengen om de eigenlijke herbestedingsbouwwerkzaamheden te kunnen beginnen, met uitsluiting van saneringswerken voorzien in het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering;
- de verwijdering in de gebouwen van elementen die een gevaar inhouden of die de gezondheid kunnen schaden.

Saneringen in de milieutechnische zin kunnen hierin evenwel nooit zijn inbegrepen.

5. Procedure

Om een subsidie aan te vragen dient men een uitgebreid dossier in te dienen bij het Vernieuwingsfonds. Een gedetailleerd overzicht kan u terugvinden in de beschikbare brochure. Voor de uitbetaling van de subsidie kan de initiatiefnemer drie voorschotten aanvragen van 30 % afhankelijk van de uitvoering van de werken, terwijl het saldo van 10 % zal worden verrekend op basis van het afrekeningsdossier.

6. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij:
 Vlaams Ministerie van Ruimtelijke Ordening,
 Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
 Agentschap RO - Vlaanderen - Vernieuwingsfonds
 Koning Albert II-laan 19 bus 3 - 1210 Brussel
 tel. 02 553 83 47 - fax 02 553 83 35
 e-mail : serge.adriaenssens@rwo.vlaanderen.be
 website : www.ruimtelijkeordering.be (klik vervolgens rechts op het logo "Bestrijding van leegstaande&verwaarloosde bedrijfsruimten")

¹ Deze instanties kunnen eveneens van een subsidie genieten voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden alsook de verwerving van de onroerende goederen. Meer informatie over de voorwaarden kunt u terugvinden in de brochure op de website <http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/ruimtelijk/bedrijfsruimten/startpagina.html>

Waarborgregeling: Generieke waarborgregeling

(laatste aanpassing :09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten ingevolge een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen bij de financiële instellingen die werden erkend als waarborghouders, tot 75 % van de verbintenissen van de onderneming laten waarborgen door de Vlaamse overheid.

Ook grote ondernemingen kunnen ingevolge de crisis tot 31 december 2010 een beroep doen op deze maatregel.

Voor kmo's is het ook mogelijk om voor bepaalde leasingcontracten een beroep te doen op deze regeling.

2. Wie komt in aanmerking

De financiële instelling kan een beroep doen op deze maatregel voor zelfstandigen, vrije beroepen en kmo's die voldoen aan volgende definitie:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- de jaaromzet mag maximum € 50 miljoen bedragen ofwel het jaarlijks balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijden;
- voldoen aan een vastgelegd zelfstandigheids criterium (niet meer dan 25 % van uw onderneming mag in handen zijn van een onderneming die niet aan de kmo-definitie voldoet).

Ook grote ondernemingen kunnen ingevolge de crisis tot 31 december 2010 een beroep doen op deze maatregel. Deze uitbreiding geldt niet voor de leasingcontracten.

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun. Een gedetailleerde lijst kan u raadplegen op de website www.waarborgregeling.be.

Vzw's kunnen onder bepaalde voorwaarden ook genieten van deze maatregel.

3. Waar dient de investering te gebeuren

Om in aanmerking te komen voor de Waarborgregeling moet aan één van de volgende voorwaarden worden voldaan:

- ofwel moet de domicilie of de maatschappelijke zetel gelegen zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. In dit geval mag de financiering gaan over een investering zowel in Vlaanderen als daarbuiten, bijvoorbeeld in Wallonië of in het buitenland;
- ofwel moet de investering, waarvoor de financiering dient, gebeuren op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Zo kan een entiteit met een maatschappelijke zetel buiten Vlaanderen, gebruik maken van de Waarborgregeling indien de financiering dient voor een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

4. Omvang en voorwaarden van de waarborg

- De waarborg mag niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen of om het bedrijfskapitaal weder samen te stellen;
- In totaal kunnen tot € 750.000¹ aan verbintenissen van de onderneming voortvloeiend uit één of meer financieringsovereenkomsten, onder toepassing van deze waarborg worden gebracht;
- Voor leasingcontracten heeft de leasingmaatschappij de autonomie om binnen vooraf bepaalde parameters zelf te beslissen over een waarborgbedrag tot en met € 500.000², ongeacht het kredietbedrag;
- De waarborg kan ten hoogste 75 % van het bedrag van de kredieten dekken;
- Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie punt 5);
- De waarborg heeft een aanvullend karakter en komt bovenop de andere zekerheden die de bank vraagt.

5. Berekening premie

In ruil voor deze borg betaalt de onderneming een premie die wordt berekend in functie van het bedrag en de duurtijd van de waarborg: (0,5 % van de te waarborgen verbintenissen in hoofdsom) × (de te waarborgen periode in jaren).

Als het krediet voor langer dan 10 jaar onder de waarborg wordt gebracht, wordt bij de premieberekening toch maar een duurtijd van 10 jaar in rekening gebracht.

Blijft de onderneming in gebreke en zegt de financiële instelling de financieringsovereenkomst op, dan betaalt de Vlaamse overheid aan de waarborghouder haar deel (max. 75 %) van het openstaande saldo. De tussenkomst van de Vlaamse overheid heeft betrekking op het uitstaande bedrag in hoofdsom, vermeerderd met één jaar achterstallige intresten.

De waarborghouder blijft echter verantwoordelijk voor het uitwinnen van de andere waarborgen die er voor de financiering werden verstrekt en zal de daaruit ontvangen bedragen doorstorten aan de Vlaamse overheid. Dergelijke doorstorting gebeurt ten belope van het percentage dat gewaarborgd werd.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

¹ Dat bedrag kan worden overschreden tot maximum €1 500 000 na grondig onderzoek door Waarborgbeheer nv en mits goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

² Voor bedragen boven € 500.000 waarborg moet de leasingmaatschappij een ministeriële machtiging ter goedkeuring bekomen. Het maximum waarborgbedrag is hierbij vastgelegd op €1.500.000

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21 % btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

6. Leasingcontracten

Enkel de volgende leasingcontracten komen in aanmerking voor de waarborgregeling:

- **onroerende leasing on-balance:** de gebruiksrechten op lange termijn op bebouwde onroerende goederen, waarover de onderneming beschikt wanneer de contractueel te storten termijnen, naast de rente en de kosten van de verrichting, ook de integrale wedersamenstelling dekken van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. De leasingnemers dienen die onroerende goederen op te nemen op de actiefzijde van de balans onder de post "leasing en soortgelijke rechten" van de materiële vaste activa;
- **onroerende leasing off-balance:** leasingovereenkomsten betreffende bebouwde onroerende goederen, die niet onder onroerende leasing on-balance vallen;
- **roerende leasing on-balance:** de gebruiksrechten op roerende goederen waarover de onderneming beschikt wanneer de contractueel te storten termijnen – verhoogd met het bedrag, naast de rente en de kosten, dat moet worden betaald bij de optielichting (indien die er is) – ook de integrale wedersamenstelling dekken van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. Het bedrag dat moet worden betaald om de koopoptie te lichten, komt in aanmerking voor een waarborg als het ten hoogste 15 % vertegenwoordigt van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. De leasingnemers dienen deze roerende goederen op te nemen op de actiefzijde van de balans onder de post "leasing en soortgelijke rechten" van de materiële vaste activa;
- **roerende leasing off-balance:** leasingovereenkomsten betreffende roerende goederen die niet onder financiële roerende leasing vallen.

Voor de volgende constructies/activa kan geen waarborgregeling worden bekomen :

- **sale and lease back-constructie:** omdat die constructie er immers op neer komt dat een klant goederen verkoopt aan een leasingmaatschappij en ze onmiddellijk terugneemt in leasing/renting mits het betalen van periodieke vergoedingen;
- **vendor lease:** omdat deze constructie inhoudt dat een leverancier een leasingcontract afsluit met een klant in eigen naam. Vervolgens neemt de leasingmaatschappij dat contract integraal over, zodat de leasingmaatschappij de afbetalingen rechtstreeks bij de klant zal innen;
- **personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de bestuurder.

7. Waarborgregeling voor kmo's die hinder ondervinden van openbare werken

Kmo's die door hinderlijke openbare werken een inkomensverlies lijden, kunnen een beroep doen op een soepelere waarborgregeling:

- er moet geen premie betaald worden;
- de overheidswaarborg kan gebruikt worden voor de financiering van bedrijfskapitaal of de herfinanciering van bankschulden op korte termijn;
- er moeten geen zekerheden worden geboden;
- de kmo is minstens 1 maand zonder onderbreking moeilijk bereikbaar voor de klanten en de leveranciers als gevolg van werkzaamheden uitgevoerd op het openbaar domein of werkzaamheden van openbaar nut.;
- de bewijslevering van de hinder van de openbare werken gebeurt aan de hand van een attest dat wordt bekomen bij het Agentschap Ondernemen.

De waarborgen die aan een krediet worden gekoppeld, hebben een looptijd van maximaal vijf jaar.

De aanvragen tot het bekomen van een overheidswaarborg moeten gebeuren binnen de 6 maanden na beëindiging van de wegenwerken.

8. Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling die waarborghouder is. Het zijn de waarborghouders¹ zelf die beslissen om het verzoek van de onderneming al dan niet in te willigen.

Ook voor de leasingcontracten kunnen alleen officieel erkende leasingmaatschappijen, die als waarborghouder zijn erkend verbintenissen onder de waarborg brengen.

¹ Antwerps Beroepskrediet-ABK(www.abk.be); Bank J. Van Breda & Co(www.bankvanbreda.be); BKCP (www.bkcp.be/bkcp/nl); Delta Lloyd (www.deltalloyd-bank.be); Dexia Bank(www.dexia.be); Ethias Bank(www.ethias.be); BNP Paribas Fortis(www.fortis.be); Hefboom(www.hefboom.be); ING Belgium (www.ing.be); KBC Bank (www.kbc.be); Landbouwkrediet (www.landbouwkrediet.be); Maatschappij voor Onderlinge Borgstelling voor Kredieten aan de Middenstand te Zele -MOB Zele(www.bkcp.be/bkcp/nl); Netwerk Rentevrij(www.netwerkvlaanderen.be); Onderling Beroepskrediet-OBK(www.obk.be); Onderlinge Borgstelling voor Zelfstandigen-OBZ(www.obk.be); Rabobank Terneuzen (www.rabobank.nl/kanaalzone); Société de Caution Mutuelle des Entreprises-SOCAME(www.socame.be); Triodos Bank(www.triodos.be).

8. Contact

Voor meer informatie kan men terecht bij:

Waarborgbeheer
Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
Tel. 02 229 52 77 (helpdesk waarborgregeling)
Fax 02 229 52 61
E-mail: helpdesk.waarborregeling@pmv.eu
Website: www.waarborgregeling.be

Voor de Waarborgregeling voor kmo's die hinder ondervinden van openbare werken moet het attest worden aangevraagd bij :

Agentschap Ondernemen
Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
Tel: 02 553 38 38 (contactpersoon Herman Verbruggen)
Fax: 02 553 37 88
E-mail : hinderopenbarewerken@vlaanderen.be
Website: www.vlaanderen.be/hinderopenbarewerken

Waarborgregeling: Ad hoc crisiswaarborgen

(laatste aanpassing :07/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Via de "Ad Hoc Crisiswaarborgen" wil de Vlaamse overheid een positieve stimulans geven aan de kredietverlening aan ondernemingen in Vlaanderen en het economisch weefsel in de huidige financiële crisis in stand houden.

De "Ad Hoc Crisiswaarborgen" zijn complementair aan de bestaande Generieke Waarborgregeling.

Deze regeling heeft steeds betrekking op waarborgbedragen die € 1,5 miljoen, of het maximale waarborgbedrag in de Generieke Waarborgregeling, overschrijden.

De Ad Hoc Waarborgen worden op een case by case basis ("ad hoc") toegekend door Gigarant nv. Zij beschikt over de mogelijkheid om tot 31 december 2010 een totaalbedrag van € 1,5 miljard aan waarborgen toe te kennen aan ondernemingen, die als een gevolg van de financiële crisis moeilijkheden hebben om extra bankfinanciering aan te trekken.

2. Wie komt in aanmerking

Een Ad Hoc Crisiswaarborg kan worden toegekend aan kleine, middelgrote en grote ondernemingen die aan volgende voorwaarden voldoen :

- de onderneming verkeerde op 1 juli 2008 niet in moeilijkheden;
- de onderneming is niet actief in de sectoren visserij, landbouw en vervoer;
- de waarborg strekt tot :
  - een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, of tot
  - de financiering van de activiteiten van een exploitatiezetel die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest ligt; en
- waarvan de beschikbaar gestelde middelen niet mogen aangewend worden om rechtstreeks of onrechtstreeks, een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management (tenzij op basis van bestaande marktconforme overeenkomsten) van de onderneming.

3. Omvang en voorwaarden van de waarborg

- De waarborg moet worden toegekend in het kader van een investeringslening of kapitaalruiming in euro;
- De Ad Hoc Waarborgen hebben steeds betrekking op waarborgbedragen die € 1,5 miljoen overschrijden.
- De omvang van de waarborg dekt :
  - maximum 80 % van de betrokken financiering (standaard crisiswaarborg);
  - maximum 90 % van de betrokken financiering (verhoogde crisiswaarborg) op voorwaarde dat de totale jaarlijkse brutoloonmassa 2008 of de geraamde totale

jaarlijkse brutoloonmassa van de eerste twee exploitatiejaren bij een pas opgerichte onderneming hoger is dan de financiering;

- Voor het bekomen van deze waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie punt 4);
- De waarborg heeft een aanvullend karakter en komt bovenop de andere zekerheden die de bank vraagt;
- De maximumduur van de waarborg bedraagt 5 jaar.

4. Berekening premie

	Standaard Crisiswaarborg		Verhoogde Crisiswaarborg	
	kmo	GO	kmo	GO
Eerste 2 jaar	Safe harbour-premie	te bepalen marktconform	75% Safe harbour-premie	85% Safe harbour-premie
Na 2 jaar			Safe harbour-premie	te bepalen marktconform
Surplus niet naleving werkgelegenheid	+ 15%			

(*) de Ad Hoc Crisiswaarborg wordt toegekend mits het engagement van de betrokken onderneming tot het daadwerkelijk realiseren of behouden van de in haar businessplan aangegeven werkgelegenheid op het Vlaamse grondgebied gedurende de looptijd van de waarborg. Als de onderneming daar niet aan voldoet, wordt een verhoging van 15 % op de waarborgpremie toegepast.

De safe harbour-premie wordt gedefinieerd door de Europese Commissie en is afhankelijk van de zogenaamde rating van de onderneming. Voor Ondernemingen zonder rating, bedraagt de safe harbour premie 3,8 % per jaar.

5. Aanvraagprocedure

Voor het verkrijgen van een Ad Hoc Crisiswaarborg moet(en) de financiële instelling(en) die van de waarborg willen genieten, een aanvraagdossier indienen bij PMV. Het dossier moet minstens de volgende elementen omvatten:

Met betrekking tot de onderneming:

- Identificatie, beschrijving activiteit (globaal, in Vlaanderen, cliënteel, leveranciers, marktaandeel en concurrenten, ...)
- Historische cijfers (balans, resultatenrekening en toelichting) laatste 2 boekjaar. Indien beschikbaar, ook de geconsolideerde cijfers en de verslagen van de commissaris.

- Businessplan (rekening houdend het bijkomend financieeringsengagement) waarin tevens dient toegelicht:
  - solvabiliteit;
  - terugbetalingcapaciteit;
  - andere genoten steunmaatregelen;
  - beschikbare zekerheden;
  - andere elementen die kunnen overtuigen inzake de intrinsieke gezondheid van de onderneming;
  - recente en vooropgestelde evolutie van de werkgelegenheid.
- Een engagementsverklaring tot het daadwerkelijk realiseren of behouden van de in het businessplan aangegeven werkgelegenheid op het Vlaamse grondgebied gedurende de looptijd van de garantie.
- Een eenzijdige verbintenis van de betrokken onderneming dat de nieuwe financiële middelen niet rechtstreeks noch onrechtstreeks zullen aangewend worden voor vergoeding van de aandeelhouders of management (tenzij op basis van bestaande marktconforme overeenkomsten).

Met betrekking tot het nieuwe krediet :

- De identificatie van de financiële instelling;
- Het bedrag, het doel, de interestvoet, de looptijd, het terugbetalingschema, zekerheden en de andere contractuele voorwaarden van de lening waaraan de waarborg wordt gehecht;
- Een financiële analyse en de risicobeoordeling (rating) van de onderneming;
- Ingeschatte netto risicopositie van de financiële instelling;
- Overzicht van de andere overeenkomsten tussen de financiële instelling en met haar verbonden instellingen en de onderneming, (evenals een overzicht van alle andere bestaande financieringsovereenkomsten van de onderneming met hun voornaamste bepalingen en zekerheden);
- Een uiteenzetting van de motieven waarom geen beroep kan gedaan worden op de Generieke Waarborgregeling;
- De duurtijd en het percentage van de gevraagde waarborg.

PMV zal namens Gigarant nv de financiële instelling en de onderneming schriftelijk op de hoogte brengen wanneer de waarborgaanvraag ontvankelijk is verklaard.

6. Contact

De financiële instellingen en ondernemingen wordt aangeraden om alvorens een aanvraagdossier in te dienen in overleg te treden met PMV teneinde goed geïnformeerd te zijn over het mechanisme en na te gaan of de aanvraag voldoende slaagkansen heeft en/of eventueel beter kan worden gestructureerd.

Voor meer informatie kan men terecht bij:

ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
 Gigarant
 Hilde Van der Straeten
 Oude Graanmarkt 63
 1000 Brussel
 Tel. 02 229 52 76/30
 Fax 02/229 53 61
 Website : www.pmvlaanderen.be
 (klik vervolgens op PMV-kmo)

Winwinlening

(laatste aanpassing: 01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Met de Winwinlening wil de Vlaamse overheid particulieren fiscaal aanmoedigen om geldmiddelen ter beschikking te stellen aan startende ondernemingen.

Wie als vriend, familielid of kennis gedurende een vaste looptijd van 8 jaar tot € 50.000 leent aan een startend Vlaams bedrijf, krijgt hierop jaarlijks een belastingvermindering, gekoppeld aan een eventuele fiscale recuperatie indien de kredietnemer het bedrag niet kan terugbetalen.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel richt zich enkel tot kmo's die voldoen aan volgende definitie:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- waarvan ofwel de jaaromzet niet hoger is dan € 50 miljoen, ofwel het jaarlijks balanstotaal niet hoger is dan € 43 miljoen;
- die voldoet aan een vastgelegd zelfstandigheids criterium (niet meer dan 25 % van het kapitaal of de stemrechten mogen in het bezit zijn van één of meerdere grote ondernemingen).

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven opgeteld moeten worden.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

De kredietnemer wordt als 'starter' beschouwd zolang hij voor nog niet langer dan 3 jaar is ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). De voornaamste exploitatiezetel dient in Vlaanderen gelegen te zijn.

3. Wie komt in aanmerking als kredietgever

Op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, moet de kredietgever voldoen aan de volgende voorwaarden:

- moet een natuurlijk persoon zijn die deze lening afsluit buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- deze natuurlijke persoon moet in het Vlaamse Gewest zijn gevestigd;
- mag geen werknemer zijn van de kredietnemer;
- als de kredietnemer een zelfstandige is, dan mag de kredietgever niet de echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn;

- als de kredietnemer de rechtsvorm van een vennootschap heeft, dan mag de kredietgever noch een zaakvoerder, bestuurder of aandeelhouder van de vennootschap zijn, noch de echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner van één van de zaakvoerders, bestuurders of aandeelhouders van de vennootschap zijn.

Gedurende de hele looptijd van de Winwinlening mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere Winwinlening.

4. Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscale voordeel voor de kredietgever bestaat uit :

- enerzijds een jaarlijkse belastingvermindering voor de hele looptijd van de lening:
  - Als berekeningsbasis wordt genomen het rekenkundig gemiddelde van alle uitgeleende bedragen op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk, met een maximum van € 50.000 per belastingplichtige;
  - De belastingvermindering bedraagt 2,5 % van de berekeningsbasis (wat neerkomt op een maximum van € 1.250 per jaar).
- en anderzijds de mogelijkheid tot een eenmalige belastingvermindering ingeval een gedeelte van de Winwinlening niet wordt terugbetaald. Deze belastingvermindering bedraagt 30 % van de hoofdsom van de lening die definitief is verloren gegaan (bijvoorbeeld bij faillissement, vereffening, ...).

5. Eigenschappen van de Winwinlening

- het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden;
- met een vaste looptijd van 8 jaar, waarna de hoofdsom in één keer moet worden terugbetaald;
- het totale bedrag dat in hoofde van de kredietgever in het kader van één of meer Winwinleningen aan één of meer kredietnemers uitgeleend wordt, kan ten hoogste € 50.000 bedragen;
- het totale bedrag, in hoofdsom, dat één kredietnemer in het kader van één of meer Winwinleningen kan ontfangen van één of meer kredietgevers, kan ten hoogste € 50.000 bedragen;
- de interesten moeten jaarlijks betaald worden en worden berekend door het bedrag van de lening te vermenigvuldigen met de rentevoet die is vastgelegd in de akte. Deze rentevoet mag niet hoger zijn dan de wettelijke rentevoet die van kracht is op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, en mag niet lager zijn dan de helft van dezelfde wettelijke rentevoet. In 2009 bedraagt deze rentevoet 5,5%.

6. Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet worden vastgesteld in een (onderhandse of notariële) akte, opgesteld aan de hand van een modelformulier dat beschikbaar is op de website www.winwinlening.be.

De akte moet in 3 exemplaren worden opgesteld, waarvan één bestemd is voor elke partij, en één moet worden bezorgd aan Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

Binnen een maand nadat de Winwinlening gesloten is, bezorgt de kredietgever één van de originele exemplaren van de akte aan PMV, die op zijn beurt binnen de maand na ontvangst van deze akte nagaat of aan alle voorwaarden is voldaan.

Indien dit zo is gaat PMV over tot registratie van de akte. De registratie bestaat uit het toekennen van een nummer aan de Winwinlening en het opnemen van de lening in een register.

Binnen een week na registratie van de akte zal PMV de kredietgever schriftelijk op de hoogte brengen van de registratie.

7. Contact

Voor meer informatie kan men terecht bij:

Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)
Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
Tel. 02 229 52 60
Fax 02 229 52 61
Website: www.winwinlening.be

Belastingkrediet

(laatste aanpassing:01/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Voor natuurlijke personen (zowel ondernemers als beoefenaars van een vrij beroep) bedraagt het tarief van het belastingkrediet 10 %, met een maximum van € 3.750.

2. Aanvraagprocedure

Om van dit voordeel te genieten moet de belastingplichtige bij de belastingaangifte voor het aanslagjaar waarvoor de verrekening wordt gevraagd, een formulier 276J ingevuld, gedagtekend en ondertekend bijvoegen. Dit formulier dient zelf aangevraagd te worden bij het bevoegde controlekantoor.

Aanvullend moet de belastingplichtige tevens een attest bijvoegen waarin het sociaal verzekeringsfonds bevestigt dat hij in orde is met de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen.

3. Contact

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij:

FOD Financiën
Administratie van de ondernemings- en inkomstenfiscaliteit
North Galaxy-bus 25
Koning Albert II-laan 33
1030 Brussel
Tel.02 57 257 57
E-mail: info.tax@minfin.fed.be
Website: fiscus.fgov.be

Belgacap: de Belgische aanvullende publieke kredietverzekering

(laatste aanpassing:09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Om de economische activiteit aan te moedigen, heeft de federale overheid een systeem van aanvullende openbare kredietverzekering ingevoerd onder de naam "Belgacap". Dit systeem is vanaf 15 augustus 2009 in voege getreden.

Door de economische crisis groeit immers het risico van onbetaalde facturen. Ondernemingen doen in dit kader beroep op verzekeringsmaatschappijen die dit risico dekken via een kredietverzekering. Naar aanleiding van de crisis schroeven in veel gevallen deze kredietmaatschappijen de bestaande dekkingen terug. Via de Belgacap-regeling wordt een aanvullende dekking aangeboden waarvoor de overheid zich borg stelt.

2. Wie komt in aanmerking

Ondernemingen die hun maatschappelijke zetel of hoofdactiviteit in België hebben en die in het kader van een leverancierskredietverzekering sinds 1 januari 2009 een verminderde dekking van de kredietverzekeraar krijgen, kunnen een beroep doen op de aanvullende dekking Belgacap.

Momenteel kan het systeem enkel worden gebruikt voor Belgacaplumieten op Belgische klanten. Zodra deze maatregel wordt goedgekeurd door de Europese Commissie zullen de Belgacaplumieten kunnen worden aangevraagd op alle klanten in de Europese Economische Ruimte. Wij houden u op de hoogte van deze uitbreiding.

3. Voorwaarden

De polis Belgacap is onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Meer details hierover kan u terugvinden op www.belgacap.be.

De Belgacap dekking geldt enkel voor een maximumbedrag lager of gelijk aan € 1.500.000 voor de kmo's of lager of gelijk aan € 3.000.000 voor grote ondernemingen.

De duur van de Belgacap dekking wordt afgestemd op die van de kredietlimieten zoals bepaald in het contract van de basisdekking, met een maximum duurtijd van 3 maanden.

Afhankelijk van de bepalingen van het contract betreffende de basisdekking kan de dekking, naast de hoofdsom, betrekking hebben op de intresten en de kosten.

De premie die de verzekerde aan de kredietverzekeraar betaalt is gelijk aan 1% van het bedrag van de toegestane aanvullende dekking, op halfjaarlijkse basis. Op driemaandelijke basis bedraagt de premie 0.5%.

4. Aanvraagprocedure

Om deze aanvullende dekking te bekomen kan de getroffen onderneming contact opnemen met zijn kredietverzekeraar.

5. Contact

Voor meer informatie kan u terecht bij uw kredietverzekeraar of op de website :www.belgacap.be .

Crisispremie zelfstandigen: tijdelijke uitbreiding van de faillissementsverzekering naar zelfstandigen in moeilijkheden

(laatste aanpassing: 07/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Ingevolge de crisis kunnen zelfstandigen die in economische moeilijkheden verkeren gedurende een periode van maximaal zes maanden een uitkering krijgen. Het bedrag van die uitkering komt overeen met dat van de sociale verzekering in geval van faillissement.

2. Wie komt in aanmerking

Volgende zelfstandigen kunnen deze tijdelijke uitkering aanvragen :

- Zelfstandigen die onder een collectieve schuldenregeling vallen, zonder stopzetting van hun activiteit;
- Zelfstandigen die onder een gerechtelijke reorganisatie vallen (vroeger gerechtelijk akkoord);
- Zelfstandigen die in economische moeilijkheden verkeren met een reëel risico op een faillissement en die aan ten minste twee van de zes volgende criteria voldoen :
  - uit de BTW-aangiftes met betrekking tot het derde of het vierde kwartaal 2008 of het eerste kwartaal 2009 blijkt dat de omzet van zijn onderneming of, wanneer de zelfstandige meerdere ondernemingen heeft, de totale omzet van die ondernemingen samen, gedaald is met minstens 50 % ten opzichte van respectievelijk het derde of vierde kwartaal 2007, of het eerste kwartaal 2008;
  - de zelfstandige verkreeg ten vroegste op 1 juli 2008 en ten laatste op 30 juni 2009 een afbetalingsplan voor de betaling van persoonlijke schulden met betrekking tot BTW, personenbelastingen, sociale bijdragen als zelfstandige, of sociale bijdragen voor werknemers;
  - bij de zelfstandige werden ten vroegste op 1 juli 2008 en ten laatste op 30 juni 2009 schulden met betrekking tot BTW, personenbelastingen, sociale bijdragen als zelfstandige, of sociale bijdragen voor werknemers door middel van een dwangbevel of dagvaarding ingevorderd;
  - de zelfstandige beschikt over een kaskrediet dat in de periode tussen 30 juni 2008 en 31 december 2009 door de financiële instelling werd opgezegd;
  - minstens 50% van het omzetcijfer van de zelfstandige in moeilijkheden uit de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2009 komt van ondernemingen die failliet, in gerechtelijk akkoord of gerechtelijke reorganisatie verklaard werden, of nog, van zelfstandigen die in collectieve schuldenregeling verklaard werden, tijdens de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2009;
  - de zelfstandige verkreeg tijdens de periode tussen 30 juni 2008 en 31 december 2009 een vrijstelling van sociale bijdragen voor minstens twee kwartalen.

3. Aanvraagprocedure

Zelfstandigen die deze uitkering wensen, moeten tussen 1 juli 2009 en 31 december 2009 per aangetekend schrijven een gemotiveerde aanvraag naar hun sociaal verzekeringsfonds sturen of ter plaatse een aanvraag doen. Het fonds registreert vervolgens de aanvraag en stuurt een inlichtingenformulier naar de aanvrager, die het binnen de 30 dagen moet terugsturen.

Als het sociaal verzekeringsfonds de uitkering toekent, zal de betaling ervan de volgende maand beginnen.

De uitkering, die maximaal zes maanden wordt betaald, zal €1158,09 bedragen voor iemand met een gezin en € 920,62 voor een alleenstaande.

4. Contact

Bijkomende informatie kan u bekomen bij:

RSVZ

Jan Jacobsplein 6

1000 Brussel

Tel. 02 546 42 11

Fax 02 511 21 53

E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be

Website: www.rsvz.be

EnterPrize

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Enterprize is de nationale ondernemingsplanwedstrijd, met als doel vernieuwende ideeën en jonge ondernemers die getuigen van ondernemingszin te erkennen en te belonen.

Enterprize is complementair aan Bizidee. Waar Bizidee een parcours aanreikt bij de uitwerking van een businessplan, start Enterprize eerder van een concreet businessplan en begeleidt de ondernemers tot de concrete start-up of doorgroei.

2. Wie komt in aanmerking

Enterprize richt zich tot 4 categorieën van deelnemers :

- de 'ondernemingen' : veelbelovende jonge bedrijven, opgericht na 1 januari 2004;
- de 'projecten' : projecten tot oprichting van veelbelovende bedrijven of een recent opgestarte onderneming zonder enig kenmerkend zakencijfer;
- de 'micro-economie' : Een klein, lokaal, maar innovatief ambitieus micro-project of een micro-onderneming met max. 5 jaar activiteit, waarbij men zichzelf (max. 2 personen) te werk stelt;
- het 'sociaal ondernemerschap' : ondernemers met een project of een onderneming, met max. 5 jaar activiteit, die in haar doelstellingen een bepaalde maatschappelijke meerwaarde vooropstelt. De ondernemer brengt goederen en/of diensten op de markt op een economisch efficiënte manier, met de bedoeling een bijdrage te leveren aan een duurzame maatschappij. Het bedrijfsbeheer is transparant en gaat voor het sociale en het milieuaspect verder dan de wettelijke minimum voorwaarden.

Algemene voorwaarden :

- het moet gaan om een innovatief project;
- het moet een zeker economisch potentieel bevatten;
- een Belgische hoofdzetel hebben.

3. Prijzen

Uit de deelnemers aan de wedstrijd worden acht laureaten gekozen, met name drie laureaten uit de categorieën 'ondernemingen' en 'projecten' en telkens één laureaat uit de categorie 'micro-economie' en 'sociaal ondernemerschap'.

De acht laureaten krijgen prijzen voor een totale waarde van meer dan € 100.000, bestaande uit :

gepersonaliseerde coaching, advies, cash, huisvesting, opleidingspakketten, interim-diensten, computers, presentatie aan business angels, ...

4. Evaluatieprocedure

Na het invullen van een inschrijvingsformulier op de website www.enterprize.be waarin het te verwezenlijken project wordt beschreven, dienen de kandidaten te beslissen of ze een beroep wensen te doen op een gratis coach (hiervoor moet een bijkomend aanvraagformulier worden ingevuld). Zo snel mogelijk na de inschrijving ontvangt elke kandidaat een mail waarin wordt bekendgemaakt of haar dossier werd weerhouden.

De deelnemers waarvan het dossier werd aanvaard, ontvangen samen met de bevestiging van hun deelname, een login die hen toegang biedt tot de workzone op de website waar het bedrijfsplan moet worden ingediend, met of zonder coach.

Op basis van dit bedrijfsplan wordt een eerste selectie doorgevoerd. De geselecteerde ondernemers moeten dit plan persoonlijk verdedigen voor een jury samengesteld uit professionals uit de academische en bedrijfswereld.

De criteria voor de evaluatie van de projecten zijn o.m.:

- de originaliteit van het project of de activiteit,
- het aanbod van producten/diensten en de afstemming ervan op de markt,
- de markt en de concurrentie waarop deze activiteit betrekking heeft,
- het businessmodel,
- de verwachte financiële rentabiliteit,
- het teamprofiel, ...

Voor de categorie 'sociale ondernemerschap' gelden iets andere criteria, die terug te vinden zijn op de website van Enterprize.

5. Inschrijving

Enterprize 2009 is gestart op 1 februari 2009. De businessplannen moeten uiterlijk op 15 juni 2009 ingediend worden.

6. Contact

Meer informatie over de wedstrijd Enterprize 2009 kan bekomen worden op de website www.enterprize.be of bij de coördinerende instantie:

Enterprize
Joseph Wybranlaan 40
1070 Brussel
Tel. 02 529 58 11
Fax 02 529 59 22
E-mail: info@enterprize.be
Website: www.enterprize.be.

Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Bepaalde kosten gedaan of gedragen op het gebied van beveiliging zijn vanaf 1 januari 2009 voor 120% aftrekbaar.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel is van toepassing in de personenbelasting, de vennootschapsbelasting en de belasting van niet-inwoners (zowel voor natuurlijke als vennootschappen).

Om van deze aftrek te kunnen genieten in de personenbelasting dienen de kosten van een beroepskarakter te genieten en worden gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden.

Enkel de vennootschappen die voldoen aan één van de volgende voorwaarden komen voor de maatregel in aanmerking:

- de binnenlandse vennootschappen waarvan de aandelen voor meer dan de helft toebehoren aan één of meer natuurlijke personen, deze aandelen moeten de meerderheid van het stemrecht in de vennootschap vertegenwoordigen;
- de kleine vennootschappen¹: dit zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers en niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
  - gemiddeld personeelsbestand < 50 werknemers;
  - omzet < € 7.300.000;
  - en balanstotaal < € 3.650.000.

3. Welke kosten komen in aanmerking

Volgende diensten, geleverd voor de beveiliging van beroepslokale door beveiligingsondernemingen zijn geleverd komen in aanmerking :

- abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale;
- kosten voor het beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming voor beveiligd transport (ophalen van plofkoffers);
- kosten voor het gezamenlijk beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming door een groep ondernemingen (consortiumbewaking).

Deze beroepskosten kunnen voor 120% worden afgetrokken in plaats van de huidige 100%.

Voor de aftrek van deze extra 20% dient wel de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan. Dit betekent dat de extra 20% op één of meer afzonderlijke rekeningen van het passief geboekt moeten worden en blijven en niet tot grondslag mag dienen voor de berekening van de jaarlijkse dotatie aan de wettelijke reserve of van enige beloning of toekenning.

Dit fiscaal voordeel staat los van de bestaande verhoogde investeringsaftrek die betrekking heeft op de aankoop van materiële vaste activa ter beveiliging van beroepslokale.

De lijst van kosten die in aanmerking komen kan u tevens terugvinden op de website www.besafe.be

Bijkomende inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

FOD Binnenlandse Zaken
 Algemene Directie Veiligheid en Preventie
 Directe Locale Integrale Veiligheid
 Waterloolaan 76
 1000 Brussel
 Tel. 02 557 35 55
 E-mail: sliv@ibz.fgov.be
 Website: www.besafe.be

5. Contact

FOD Financiën
 Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
 North Galaxy-bus 25
 Koning Albert II-laan 33
 1030 Brussel
 Tel. 02 57 257 57
 E-mail: info.tax@minfin.fed.be
 Website: fiscus.fgov.be

¹ Vereist is dat de vennootschap aan deze definitie voldoet voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de diensten worden geleverd.

Inkomenscompensatievergoeding zelfstandigen

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Zelfstandigen die het slachtoffer worden van hinder door openbare werken die de toegang tot hun onderneming belemmeren, verhinderen of ernstig bemoeilijken kunnen een inkomenscompensatievergoeding bekomen van de Federale overheid.

Het operationele beheer van deze maatregel werd toevertrouwd aan het Participatiefonds, in samenwerking met de steden en gemeenten.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel geldt uitsluitend voor kleine ondernemingen (minder dan 10 werknemers, jaarlijks omzetcijfer of balanstotaal lager of gelijk aan € 2 miljoen).

De hoofdactiviteit van de onderneming bestaat uit de rechtstreekse of onrechtstreekse verkoop of het aanbieden van diensten aan consumenten of kleine gebruikers. Deze activiteit vereist bovendien een rechtstreeks en persoonlijk contact met de consument.

De zelfstandige mag ook geen andere beroepsinkomsten hebben dan de inkomsten uit de werkzaamheden in de inrichting die de hinder ondervindt.

Om de vergoeding te bekomen moet de hinder tot gevolg hebben dat het openhouden van de gehinderde inrichting vanuit operationeel standpunt nutteloos is, en dit gedurende minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen. De inrichting moet dus gesloten zijn.

De inkomenscompensatievergoeding is bestemd voor alle zelfstandigen werkzaam in de onderneming, met inbegrip van de meewerkende partners. Binnen eenzelfde zaak kunnen dus meerdere zelfstandigen de vergoeding genieten, op voorwaarde dat ze actief zijn in de onderneming op het moment van de aanvraag van de vergoeding.

3. Omvang vergoeding

De vergoeding bedraagt € 70 per kalenderdag. De vergoeding wordt uitbetaald vanaf de achtste dag volgend op de sluitingsdatum van de gehinderde inrichting.

De maximumperiode is 30 kalenderdagen. Er bestaat evenwel een mogelijkheid tot verlenging zodat de volledige periode van de hinder kan gedekt worden.

4. Procedure

1. De gemeente brengt 14 tot 30 kalenderdagen voor de aanvang van de werken elke betrokken zelfstandige op de hoogte dat er werken met mogelijke hinder zullen aanvangen en dat men een inkomenscompensatievergoeding kan ontvangen.
2. Van zodra men op de hoogte wordt gebracht van de werken, vraagt de verantwoordelijke van de onderneming aan de gemeente een attest van hinder aan. Dit attest bewijst dat er werken in uitvoering zijn of zullen uitgevoerd worden en dat deze werken hinder veroorzaken voor de onderneming. Binnen de 7 kalenderdagen na ontvangst van het aanvraagformulier, reikt de gemeente het attest van hinder aan de zelfstandige uit.
3. Minstens 7 dagen voor de sluiting moet de zelfstandige bij het Participatiefonds twee documenten indienen, namelijk een formulier tot aanvraag van vergoeding en het attest van hinder van de gemeente.

Het aanvraagformulier hinderattest, het attest van hinder en de aanvraag tot vergoeding vindt u op www.openbarewerken-zelfstandigen.be.

5. Contact

Voor informatie kunt u terecht bij :

Participatiefonds
de Lignestraat 1
1000 Brussel
Tel : 02 210 87 91
E-mail: vergoedingen@fonds.org
Website: www.openbarewerken-zelfstandigen.be

Investeringsaftrek

(laatste aanpassing : 03/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings- of beleggingswaarde van de goederen.

Indien de winst onvoldoende is, mogen de investeringsaftrekken die niet kunnen worden verricht, onder bepaalde voorwaarden overgedragen worden op de winsten van de volgende belastbare tijdperken.

2. Investerings

In de algemene regel moet het gaan om materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en om nieuwe immateriële vaste activa. Deze activabestanddelen moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar afschrijfbaar zijn.

'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn **uitgesloten** van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte activa;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- de niet-afschrijfbaar activa of activa afschrijfbaar op minder dan drie jaar;
- de bijkomende lasten indien ze niet samen met de activa waarop ze betrekking hebben, worden afgeschreven;
- de personenwagens en de wagens voor dubbel gebruik;
- als het recht van gebruik van een investeringsgoed afgestaan wordt aan een derde, wat het geval is bij verhuur. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is, en hij het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van zijn zelfstandige beroepsactiviteit.

3. Welke steun kan men genieten

Voor de investeringen uitgevoerd in 2009 (aanslagjaar 2010) gelden volgende percentages (zie tabel):

	Aanslagjaar 2009		
	Natuurlijke personen	Kmo-vennootschappen (1)	Andere vennootschappen
Gewone investeringen (2)	5,5	-	-
Gespreide aftrek voor gewone investeringen (3)	12,5	-	-
Energiebesparende investeringen (4)	15,5	15,5	15,5
Octrooien (5)	15,5	15,5	15,5
Milieuvriendelijke investeringen in O&O (6)	15,5	15,5	15,5
Gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (7)	22,5	22,5	22,5
Investerings ter bevordering van herbruikbare verpakkingen (8)	5,5	3	3
Investerings in beveiliging (9)	22,5	22,5	-
Investerings in zeeschepen (10)	-	30	30
Investerings in rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen (11)	15,5	15,5	15,5

Toelichting bij de tabel

- 1 Kmo-vennootschappen zijn Belgische vennootschappen die aan de volgende voorwaarden voldoen: de aandelen of delen van de vennootschap behoren voor meer dan de helft toe aan één of meer natuurlijke personen, deze aandelen moeten de meerderheid van het stemrecht in de vennootschap vertegenwoordigen.
- 2 Sinds het aanslagjaar 2007 is de gewone investeringsaftrek voor kmo-vennootschappen afgeschaft (zowel de éénmalige als de gespreide) als gevolg van de "notionele interestaftrek" die vanaf aanslagjaar 2007 van kracht werd.
- 3 De gespreide aftrek voor gewone investeringen kan enkel worden toegepast indien de onderneming minder dan 20 werknemers tewerkstelt. Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Indien die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.
- 4 Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie. Een lijst van deze categorieën vindt u als bijlage in de brochure "Subsidieidraad - U werkt energie- en milieubewust".
- 5 Voor de 'verwerving' van octrooien kan een verhoogde investeringsaftrek worden toegepast. Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling. Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor

- dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).
- 6 Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen negatief effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu beogen te minimaliseren. Om van deze aftrek te kunnen genieten, moet het bedrijf een R&D-afdeling hebben.
  - 7 Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.
  - 8 Investeringen met betrekking tot productie en recyclage van herbruikbare verpakkingen geven recht op een aftrek van 3 %. Dit is niet relevant voor natuurlijke personen gezien het percentage van 3 % lager is dan de gewone investeringsaftrek van 5,5 %.
  - 9 Deze categorie betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen; deze moeten aanbevolen en goedgekeurd zijn door de ambtenaar belast met de adviezen inzake techno-preventie in de betrokken politiezone.
Naast de kmo-vennootschappen hebben ook kleine vennootschappen recht op deze aftrek vanaf het aanslagjaar 2006. Kleine vennootschappen zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers die niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
    - gemiddeld personeelsbestand < 50 werknemers;
    - omzet < € 7.300.000;
    - en balanstotaal < € 3.650.000.
 Vereist is dat de vennootschap aan deze definitie voldoet voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht.
  - 10 De investeringsaftrek van 30 % voor investeringen in zeeschepen is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.
  - 11 De investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

4. Aanvraagprocedure

4.1. Formulier 275 U ingevuld, gedateerd en ondertekend bij de belastingaangifte voegen. De belastingplichtige die geopteerd heeft voor de gespreide aftrek moet dit formulier elk jaar bij zijn aangifte voegen tot het volledig investeringsbedrag is afgetrokken.

Per categorie van vaste activa een opgave opstellen¹ met volgende inlichtingen:

- datum van aanschaffing of verwerving;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur.

4.2. Voor de **energiebesparende investeringen** moet het attest, om bij de belastingaangifte te voegen, via het formulier CEB-2 worden aangevraagd, op straffe van verval, binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, bij:

Vlaamse Overheid
 Vlaams Energie Agentschap
 Frank Van Droogenbroeck
 Koning Albert II-laan 20, bus 15
 1210 Brussel
 Tel. 02 553 46 00
 Fax 02 553 46 01
 E-mail: frank.vandroogenbroeck@vea.be
 Website: www.energiesparen.be

4.3. Voor de **milieuvriendelijke investeringen** in onderzoek en ontwikkeling moet bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aange-schaft of tot stand gebracht, een attest worden bijgevoegd.

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest, dat het milieuvriendelijk karakter van de investering moet bevestigen, wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
 Departement Leefmilieu, Natuur en Energiebeleid (LNE)
 Milieu-integratie en -subsiëringen
 Ilse Vansteenwegen
 Graaf de Ferraris-gebouw, 3de verdieping
 Koning Albert II-laan 20, bus 8
 1000 Brussel
 Tel. 02 553 80 23
 Fax 02 553 80 55
 E-mail: ilse.vansteenwegen@lne.vlaanderen.be
 Website: www.mina.be/efaminabel.html

4.4. De verwerving van de **octrooien** moet gestaafd worden door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

¹ Deze opgave dient ter beschikking van de administratie te worden gehouden.

4.5. Voor de investeringen in beveiliging is de procedure vanaf aanslagjaar 2008 sterk vereenvoudigd. De uitgaven dient u op ten nemen in uw belastingsaangifte.

Volgende documenten moet u ter beschikking houden voor de FOD financiën:

- Facturen van de investering
- Betalingsbewijzen van deze facturen
- Verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert
- Voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale
- Voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven bij de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen van over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor advies met betrekking tot beveiliging van uw beroepslokalen kan u steeds terecht bij de technopreventieve adviseurs van uw politiezone.

De contactgegevens van deze adviseurs alsook een lijst van de materialen die recht geven op een fiscale aftrek kan u terugvinden op de website www.besafe.be

Bijkomende inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

FOD Binnenlandse Zaken
 Algemene Directie Veiligheid en Preventie
 Directe Locale Integrale Veiligheid
 Waterloolaan 76
 1000 Brussel
 Tel. 02 557 35 55
 E-mail: sliv@ibz.fgov.be
 Website: www.besafe.be

5. Contact

Bijkomende inlichtingen over de investeringsaftrek kunt u verkrijgen bij:

FOD Financiën
 Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
 North Galaxy-bus 25
 Koning Albert II-laan 33
 1030 Brussel
 Tel. 02 57 257 57
 E-mail: info.tax@minfin.fed.be
 Website: fiscus.fgov.be

Investeringsreserve

(laatste aanpassing: 02/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

KMO's die in aanmerking komen voor het verlaagd opklimmend tarief kunnen een deel van hun winst vrijstellen van vennootschapsbelasting mits reservering en herinvestering.

2. Wie komt in aanmerking

Vennootschappen die onder toepassing vallen van het verlaagd opklimmend tarief kunnen van deze maatregel genieten. Dit zijn vennootschappen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De uitgekeerde winst van de vennootschap mag niet hoger zijn dan 13 % van het gestorte kapitaal bij het begin van het boekjaar.
- De participaties van de vennootschap mogen niet meer bedragen dan 50 % van haar gestort kapitaal, verhoogd met de belastbare reserves en geboekte meerwaarden.
- De vennootschap moet aan minimum één bedrijfsleider een bezoldiging van ten minste € 36.000 (aj 2008) toegekend hebben. Wanneer het belastbaar inkomen lager is dan € 36.000 (aj 2008), moet de vennootschap aan ten minste één bedrijfsleider een bezoldiging toekennen die niet lager is dan haar belastbaar inkomen.
- De vennootschap mag geen deel uitmaken van een groep die een coördinatiecentrum heeft.
- De aandelen mogen niet voor minstens 50 % in handen zijn van andere vennootschappen.
- Het belastbaar inkomen mag niet meer bedragen dan € 322.500.

Een aantal beleggingsvennootschappen en organismen voor pensioenvoorzieningen zijn uitgesloten.

3. Omvang van de belastingvrijstelling

De vrijgestelde investeringsreserve bedraagt 50 % van het belastbaar resultaat vóór aanleg van de investeringsreserve. Dit bedrag moet nog worden verminderd met:

- de vrijgestelde meerwaarden op aandelen;
- 25 % van de meerwaarde op personenwagens;
- de eventuele verminderingen van het gestort kapitaal;
- de verhoging van de vorderingen van de vennootschap op aandeelhouders/bestuurders.
- het resultaat van deze berekening is beperkt tot € 37.500. En 50 % van dit resultaat is de van belasting vrijgestelde investeringsreserve.

4. Voorwaarden

Men kan slechts genieten van de belastingvrijstelling indien aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de investeringsreserve moet voldoen aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde. Dit betekent dat zij op één of meer afzonderlijke rekeningen van het passief moet geboekt zijn en blijven. De reserve mag wel worden ingelijfd in het kapitaal;

- een bedrag gelijk aan de investeringsreserve moet worden geherinvesteerd in afschrijfbaar materiële of immateriële vaste activa die recht geven op het voordeel van de investeringsaftrek;
- de investeringsreserve wordt slechts vrijgesteld indien en in zoverre de belaste reserves, vóór aanleg van de investeringsreserve, op het einde van het belastbaar tijdperk hoger zijn dan de belaste reserves ná aftrek van de investeringsreserve op het einde van het vorig belastbaar tijdperk waarin het laatst het voordeel van het aanleggen van een investeringsreserve werd genoten.

De herinvestering moet gebeuren binnen een termijn van drie jaar die aanvangt op de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarvoor de investeringsreserve is aangelegd, en ten laatste bij de ontbinding van de vennootschap. Zo niet wordt de reserve aangemerkt als winst.

5. Keuzemogelijkheid investeringsreserve/notionele interestaftrek

KMO's, die in aanmerking komen voor het verlaagd opklimmend tarief, hebben de keuze tussen de investeringsreserve en de notionele interestaftrek (zie verder in deze brochure).

Wie kiest voor de investeringsreserve wordt in het jaar zelf waarin de investeringsreserve wordt geboekt, maar ook in de twee daarop volgende jaren uitgesloten voor het toepassen van de notionele interestaftrek. Deze driejarige uitsluiting geldt pas vanaf de inwerkingtreding van de notionele interestaftrek, met name vanaf aanslagjaar 2007. Wie voor aanslagjaar 2006 heeft gekozen voor de investeringsreserve, kan voor aanslagjaar 2007 al onmiddellijk overschakelen op de notionele interestaftrek.

6. Aanvraagprocedure

Bij de aangifte moet de vennootschap een formulier voegen voor het aanslagjaar van aanleg van de reserve en voor de erop volgende aanslagjaren, en dit tot op het moment dat de investering moet uitgevoerd zijn.

7. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

FOD Financiën

Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit

North Galaxy-bus 25

Koning Albert II-laan 33 - 1030 Brussel

Tel. 02 57 257 57

E-mail: info.tax@minfin.fed.be

Website: fiscus.fgov.be

Notionele interestaftrek

(laatste aanpassing: 01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

De notionele interestaftrek of "aftrek voor risicokapitaal" houdt in dat ondernemingen sinds het aanslagjaar 2007 (inkomsten 2006) een bepaald percentage van het "gecorrigeerd" eigen vermogen kunnen aftrekken van de belastbare winst.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel geldt zowel voor kleine, middelgrote als voor grote ondernemingen.

Indien de onderneming echter een vrijgestelde investeringsreserve heeft aangelegd in een bepaald belastbaar tijdperk, dan kan de notionele interestaftrek niet worden toegepast in dat tijdperk, en ook niet in de twee daaropvolgende belastbare tijdperken.

3. Omvang van de belastingvrijstelling

Het aftrekbare percentage bedraagt 4,473 % voor het aanslagjaar 2010. Dit is de gemiddelde rentevoet van toepassing op de lineaire overheidsobligaties op 10 jaar. Voor kleine vennootschappen¹ wordt het tarief met 0,5 % verhoogd tot 4,973 %.

Indien de belastbare winst ontoereikend is (om de notionele interestaftrek te dragen) kan het bedrag gedurende zeven jaar worden overgedragen.

Het "gecorrigeerd eigen vermogen" is het eigen vermogen waarvan een aantal rubrieken worden afgetrokken. Bijvoorbeeld de waarde van de aandelen geboekt onder de financiële vaste activa moet in mindering worden gebracht van het eigen vermogen. Ook de niet-verwezenlijkte meerwaarden en de kapitaalsubsidies moeten van het eigen vermogen worden afgetrokken.

3. Aanvraagprocedure

Bij de aangifte in de vennootschapsbelasting moet de onderneming een formulier 275Cvoegen. Het formulier kan gehaald worden van de website www.myminform.be (doorklikken op finform).

4. Opmerking

Door de invoering van de notionele interestaftrek verdwijnt voor vennootschappen het belastingkrediet en de "gewone" investeringsaftrek (zowel de éénmalige als de gespreide aftrek). Met betrekking tot de gespreide investeringsaftrek is er een overgangsmaatregel. Indien die aftrek werd verleend voor een aanslagjaar dat het aanslagjaar 2007 voorafgaat, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode.

5. Contact

FOD Financiën
Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
North Galaxy-bus 25
Koning Albert II-laan 33
1030 Brussel
Tel. 02 57 257 57
E-mail: info.tax@minfin.fed.be
Website: fiscus.fgov.be

¹ Definitie wetboek vennootschappen: kleine vennootschappen zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden: aantal werknemers < 50, omzet < € 7,3 miljoen, balanstotaal < € 3,65 miljoen.

Participatiefonds

(laatste aanpassing : 09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Het Participatiefonds heeft tot doel het eigen vermogen van zelfstandigen, vrije beroepen en kleine ondernemingen (ko's) te verstevigen. Hiervoor beschikt zij over een aantal achtergestelde leningen die tegen gunstige voorwaarden kunnen worden toegekend aan bepaalde ko's.

De achterstelling komt er in de praktijk op neer dat de lening van het Participatiefonds wordt gelijkgesteld met eigen vermogen. De achterstelling vermindert namelijk het risico voor de andere kredietverleners, waardoor bijvoorbeeld het gewone bankkrediet gemakkelijker kan worden verkregen.

2. Wie komt in aanmerking

Hoewel elk product van het Participatiefonds zich richt tot een specifieke doelgroep moeten zij allemaal beantwoorden aan de ko-definitie:

- minder dan 50 werknemers tewerkstellen;
- een jaaromzet of een balanstotaal van maximum € 10 miljoen realiseren;
- voldoen aan de regels van de partner en verbonden ondernemingen zoals omschreven in de aanbeveling, voor participaties hoger dan 25%.

Een onderneming wordt niet meer als ko bestempeld indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal.

Ingevolge Europese regelgeving dient het Participatiefonds alle vragen voor leningen in de transportsector (financiering voor rollend materieel) en de landbouwsector uit te sluiten. Financieringsaanvragen gericht op export (bvb. verkoopkanalen in het buitenland) worden vanwege dezelfde redenen uitgesloten.

De sector trading komt niet in aanmerking voor financiering alsook vzw's.

3. Welke investeringen kunnen worden gefinancierd

De leningen (behalve Casheo die bestemd is voor het mobiliseren van bepaalde schuldvorderingen) zijn bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen (bijvoorbeeld het verwerven van een meerderheid van de aandelen), of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Het Participatiefonds financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) en aanvaardt geen herfinanciering van verbintenissen die aange-

gaan werden bij andere kredietinstellingen, of het nu gaat om het overnemen van uitstaande bedragen of het herstructureren ervan, noch herfinanciering of betaling van andere reeds bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Zo is bv. betaling van achterstallige schulden tegenover de RSZ of BTW administratie uitgesloten.

Voor de investeringen in onroerende goederen komt het Fonds enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het goed dat bij voorkeur bepaald is via een expertise. Bovendien wordt er enkel rekening gehouden met de vastgoedbestemmingen voor persoonlijke ingebruikneming. Het Fonds komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk) beroepsmatig zal worden verhuurd.

De leningen Starteo, Optimeo, Initio en de startlening kunnen eveneens de overname van een activiteit financieren, voor zover zij, inclusief de over te nemen of de overgenomen onderneming, als ko kunnen beschouwd worden.

De lening dient bestemd te zijn voor de financiering die gepaard gaat met de overdracht van een onderneming. Met dit laatste wordt bedoeld de overdracht onder bezwarende titel van een ko of een zelfstandige activiteit uitgebaat door een natuurlijke of een rechtspersoon.

Omvat de overdracht een activiteit uitgeoefend door één of meerdere natuurlijke personen dan dient het geheel van de handelszaak te worden overgenomen, of dient per overdrager het geheel van zijn aandeel in de handelszaak te worden overgenomen, waarbij de overnemer uiteindelijk de meerderheidsaandeelhouder wordt.

Betreft de overdracht een rechtspersoon, dan dient het geheel van de handelszaak of de meerderheid van de aandelen te worden overgenomen. Bij de overname van de meerderheid van de aandelen dient de overnemer bovendien het dagelijkse beheer uit te oefenen met uitsluiting van de overdragers.

4. Contact

Meer informatie kan u bekomen bij het Agentschap Ondernemen in uw provincie of rechtstreeks bij het Participatiefonds.

Participatiefonds
De Lignestraat 1
1000 Brussel
Tel. 02 210 87 87
Fax 02 210 87 79
E-mail: info@fonds.org
Website: www.fonds.org

5. Welke producten worden aangeboden

Van elk product werd een aparte fiche opgesteld.

Starteo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij een kleine onderneming zijn. Zij richt zich op zelfstandigen, zaakvoerders of bestuurders van een onderneming die hun activiteiten sinds minder dan 4 jaar in hoofdberoep uitoefenen. Indien het gaat om een rechtspersoon dan worden zowel de rechtspersoon als de personen die de zaak runnen aan dit criterium getoetst.

Voor wat

De starteo-lening is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Starteo kan eveneens de overname van een activiteit (zie punt 3)

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Starteo-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- bedrag van de lening die de bank zelf verstrekt;
- 4 maal de eigen inbreng;
- € 250.000.

Voor de overname van ondernemingen via de aankoop van aandelen kan dit laatste plafond € 350.000 worden, beperkt tot :

- bedrag van de lening die de bank toekent;
- 35% van de beroepsinvestering indien het bedrag van tussenkomst van het Participatiefonds € 250.000 overschrijdt.

ondernemer 1/9 (€ 62.500)	kredietinstelling 4/9 (€ 250.000)	Participatiefonds 4/9 (€ 250.000)
---	---	---

De eigen inbreng van de aanvrager moet minstens 10% van de globale investering bedragen.

Het minimumbedrag van de tussenkomst van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 5, 7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering. De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag niet korter zijn dan de Starteo-lening min twee jaar.

De rentevoet is bij dit product gelijk aan de rentevoet toegepast door de bank min 1,25%, met een minimumrentevoet die gelijk is aan de BEPR. De herziening van deze referentierentvoet gebeurt wekelijks.

Een verlaging van de rentevoet tot 3 % wordt toegestaan voor de eerste twee jaar.

Na deze periode is de rentevoet vastgelegd bij de kredietopening van toepassing. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 of 2 jaar worden toegestaan. Bij een vrijstellingsperiode van 2 jaar wordt de rentevoet gedurende deze periode met 0,25% verhoogd.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Aanvragen voor de Starteo worden ingediend bij één van de partners die een samenwerkingsovereenkomst¹ hebben afgesloten met het Participatiefonds.

¹ Dit zijn volgende kredietinstellingen : ABK Bank, Bank J.Van Breda & Co, BKCP, CPH banque, CBC Banque & Assurance, Delta Lloyd Bank, Dexia Bank, Ethias Bank, BNP Paribas Fortis , ING Belgium, KBC Bank, KBC Lease, Kempar, Landbouwkrediet, OBK-Bank, Triodos Bank.
Dit zijn de volgende risicokapitaalverschaffers:GIMB, Groupe IMBC, LRM, Samberinvest, SRIW, Vectis Participaties, Phenix Capital, Investsud.

Optimeo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor bestaande ondernemingen (in hoofdberoep) voor zover zij beantwoorden aan het KO-criterium. Optimeo helpt de uitbreiding van een zaak of onderneming te financieren.

Voor wat

Zij is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Optimeo kan eveneens de uitbreiding van de activiteit bij middel van een overname financieren. (zie punt 3).

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Optimeo-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- bedrag van de lening die de bank zelf verstrekt;
- 3 maal de eigen inbreng;
- € 250.000.

Voor de overname van ondernemingen via de aankoop van aandelen kan dit laatste plafond € 350.000 worden, beperkt tot :

- bedrag van de lening die de bank toekent;
- 35% van de beroepsinvestering indien het bedrag van tussenkomst van het Participatiefonds € 250.000 overschrijdt.

ondernemer 1/7 (€ 83.333)	kredietinstelling 3/7 (€ 250.000)	Participatiefonds 3/7 (€ 250.000)
---	---	---

De eigen inbreng van de aanvrager moet minstens 10% van de globale investering bedragen.

Het minimumbedrag van de tussenkomst van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 5, 7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering. De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag niet korter zijn dan de Optimeo-lening min twee jaar.

De rentevoet is bij dit product gelijk aan de rentevoet toegepast door de bank min 1,25%, met een minimumrentevoet die gelijk is aan de BEPR. De herziening van deze referentierentvoet gebeurt wekelijks.

Een verlaging van de rentevoet tot 3 % wordt toegestaan voor de eerste twee jaar.

Na deze periode is de rentevoet vastgelegd bij de kredietopening van toepassing. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 of 2 jaar worden toegestaan. Bij een vrijstellingsperiode van 2 jaar wordt de rentevoet gedurende deze periode met 0,25% verhoogd.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Aanvragen voor de Optimeo worden ingediend bij één van de partners die een samenwerkingsovereenkomst¹ hebben afgesloten met het Participatiefonds.

¹ Dit zijn volgende kredietinstellingen : ABK Bank, Bank J.Van Breda & Co, BKCP, CPH banque, CBC Banque & Assurance, Delta Lloyd Bank, Dexia Bank, Ethias Bank, BNP Paribas Fortis , ING Belgium, KBC Bank, KBC Lease, Kempar, Landbouwkrediet, OBK-Bank, Triodos Bank.

Dit zijn de volgende risicokapitaalverschaffers:GIMB, Groupe IMBC, LRM, Samberinvest, SRIW, Vectis Participaties, Phenix Capital, Investsud.

Initio

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij beantwoorden aan het KO-criterium. Zij richt zich op zelfstandigen en vrije beroepen die hun activiteiten in hoofdberoep uitoefenen.

Voor wat

Ze is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Initio is niet bestemd voor aankoop of nieuwbouw van onroerende goederen. Het gebruik van de Initio-lening ter financiering van verbouwingen (dit zijn werken die wijzigingen aan de structuur van het gebouw zelf met zich brengen) van een pand is beperkt tot 10% van het globale investeringsbedrag (uitzonderingen zijn mogelijk, maar moeten vooraf met het Participatiefonds besproken worden).

Initio kan eveneens de overname van een activiteit door starters financieren (zie punt 3).

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Initio-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- € 100.000;
- 5 maal de eigen inbreng;
- 50% van het totale investeringsbedrag (het saldo moet bestaan uit een bankkrediet en de eigen inbreng van de ondernemer)

Het minimumbedrag voor de lening van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

In totaal dient het bedrag van de inbreng van de financiële instelling en van de ondernemer(s)-oprichter(s) groter of gelijk te zijn aan de Initio-lening.

Ondernemer + bankinstelling financieren derhalve minimaal 50 % van het globale investeringsplan

Het Participatiefonds financiert maximaal 50 % van het globale investeringsplan.

Een gedeelte van de globale kredietverlening door de bankinstelling dient onder vorm van investeringskrediet te gebeuren.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 3, 5 of 7 jaar en hangt af van de aard van te financieren investering . De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag maximaal 1 jaar korter zijn dan de looptijd van de lening toegekend door het Participatiefonds.

De rentevoet is gelijk aan de BEPR voor de looptijd van de lening, maar wordt gedurende het eerste jaar verminderd tot 3 %. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 jaar worden toegestaan.

Waarborgen

Indien de aanvrager van Initio een natuurlijk persoon is, dan wordt er geen waarborg gevraagd. Als Initio wordt toegekend aan een ko met rechtspersoonlijkheid, dan zal de borgstelling van de actieve vennoten worden gevraagd.

Aanvraagprocedure

Initio kan rechtstreeks bij het Participatiefonds aangevraagd worden aan de hand van het formulier dat op de website www.fonds.org terug te vinden is. De aanvraag is slechts geldig als het aanvraagformulier wordt ingevuld met de hulp van een erkend boekhouder(-fiscalist) BIBE, extern accountant IAB of bedrijfsrevisor IBR. Deze zijn terug te vinden op de websites van de desbetreffende beroepsverenigingen¹.

Eénmaal uw dossier goedgekeurd is kan u de financiering bij de kredietinstelling afronden. U hoeft geen beroep te doen op een kredietinstelling die een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten met het Participatiefonds.

¹ www.iec-iab.be; www.accountancy.be; www.ibr-ire.be; www.bibf.be

Business Angel + lening (BA+ lening)

Voor wie

De BA+lening lening richt zich tot ondernemers waarvan de onderneming in oprichting is of in een strategische ontwikkelingsfase voor haar toekomstige activiteit is getreden en die geen toegang hebben tot het klassieke bankkrediet omwille van de vernieuwende of technologische aard van hun project, maar die daarentegen kunnen rekenen op de financiële begeleiding van één of meer Business Angels.

Indien dit gepaard gaat met de oprichting van een vennootschap, dient de aanvrager hierin over de meerderheid van de aandelen te beschikken en het dagelijkse beheer waar te nemen.

Voor wat

Zij is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals desgevallend voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of met de realisatie van het betreffende investeringsproject.

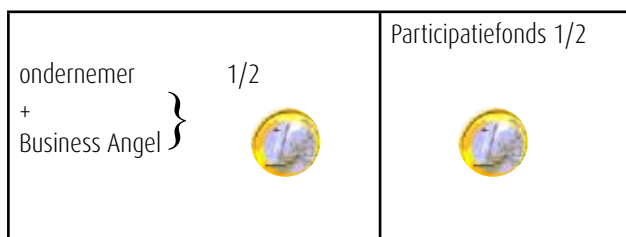
Deze lening financiert in principe geen investeringen in "Onderzoek & Ontwikkeling".

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is € 125.000. De tussenkomst van het Participatiefonds moet minstens € 7.500 bedragen.

De inbreng gebeurt in principe in contanten. In totaal dient het bedrag van de inbreng van de Business Angel(s) en van de ondernemer(s)-oprichter(s) groter dan of gelijk aan het krediet van het Participatiefonds te zijn.

De tussenkomsten van de Business Angels die meetellen in de berekening mogen niet aan derden ontleend zijn en gebeuren in principe als volgestort kapitaal. Indien ze - gedeeltelijk - als voorschotten van vennoten verwezenlijkt worden, dienen deze achtergesteld te zijn aan de lening van het Participatiefonds.

Omvang steun

De looptijd van de lening bedraagt 5,7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering

Het Participatiefonds past zijn referentierentevoet voor de kredieten op 5,7 of 10 jaar toe, met een extra marge van 1%.

Bovendien wordt gedurende 1 tot 3 jaar een vrijstelling van de terugbetaling van het kapitaal toegestaan, afhankelijk van de aard van het project.

Indien de vrijstelling van terugbetaling van kapitaal langer is dan 1 jaar zal de marge 1,25% bedragen.

Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Voor de Business Angel+ lening gebeurt de voorselectie door de Business Angel Netwerken (BAN's)¹. Het Participatiefonds treedt pas op wanneer de geplande samenwerking tussen de ondernemer en de Business Angel quasi afgerond is.

¹ Ban Vlaanderen (www.ban.be), BeAngels (www.beangels.eu), Waban B2A (www.waban.be).

Startlening en Plan jonge zelfstandigen

Startlening

Voor wie

Deze lening richt zich op de uitkeringsgerechtigde volledige werklozen, de niet-werkende werkzoekende ingeschreven sinds ten minste 3 maanden, en de begunstigde van een wachtuitkering of een leefloon, die zich als zelfstandige in hoofdberoep wil vestigen of een onderneming wil oprichten.

Indien dit gepaard gaat met de oprichting van een vennootschap dient de aanvrager referentieaandeelhouder te zijn en het dagelijkse beheer waar te nemen.

De startlening kan enkel worden toegekend aan natuurlijke personen.

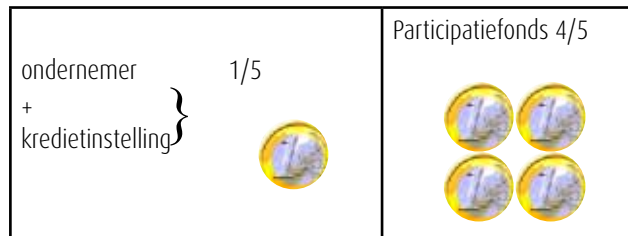
Voor wat

De lening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals desgevallend voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit. Een overname is eveneens mogelijk (zie punt 3).

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- 4 maal de inbreng in geld. Dat bedrag mag ook gedeeltelijk of volledig worden geleend;
- €30.000.

In principe worden er geen minimumbedragen gesteld, doch er wordt vanuit gegaan dat aanvragen van minder dan € 5.000 best op een andere manier worden gefinancierd.

Omvang steun

De duur van de lening bedraagt 5, 7 of 10 jaar.

De intrestvoet is vast en bedraagt 4%. De rentevoet wordt de eerste 2 jaar tot 3% teruggebracht indien de begunstigde de begeleiding, die hem gratis wordt aangeboden in één van de erkende steunpunten, gedurende 18 maanden effectief volgt.

De Startlening wordt terugbetaald door middel van constante maandelijkse aflossingen.

Het eerste jaar is er een vrijstelling van aflossing van kapitaal. Een tweede of een derde jaar vrijstelling kunnen ook gevraagd worden in functie van de aard van het project.

Waarborgen

Er wordt **geen** enkele waarborg gevraagd.

Wat bij stopzetting

Indien de stopzetting binnen de eerste 5 jaar van de activiteit valt en ze gebeurt los van de wil van de betrokkene, dan kan het Participatiefonds ze als onvrijwillig beschouwen en wordt er geen verdere terugbetaling gevraagd. De betrokkene dient wel ter zake het bewijs te leveren en dit uiterlijk binnen drie maanden na de stopzetting.

Indien de stopzetting voor om het even welke reden gebeurt binnen de 9 jaar volgend op de start van de activiteit, blijft het recht op werkloosheidsuitkering behouden.

Cumulatie

De startlening " kan gecumuleerd worden met een Starteo. Bovendien mag het bedrag van de 2 leningen samen niet hoger liggen dan het maximumbedrag van de Starteo.

Plan jonge zelfstandigen

Dit plan voorziet voor werkzoekenden jonger dan 30 die zich voor de eerste keer als zelfstandige vestigen gedurende drie tot zes maanden gratis bijstand door een steunpunt voor starters.

Indien de geïnteresseerde geen inkomen heeft, ontvangt hij een maandelijkse onkostenvergoeding van € 375 tijdens de voorbereidingsfase evenals een vestigingsuitkering toegekend door de RVA.

Als hij een wachtuitkering van de RVA ontvangt, kan hij ze ook cumuleren met de onkostenvergoeding van € 375 van het Participatiefonds.

Na afloop van de voorbereidingsfase kan hij een aanvraag voor een startlening indienen.

De jonge starter kan eveneens een lening van € 4.500 bekomen om gedurende de eerste maanden van zijn activiteit wat meer ruimte te creëren voor zijn levensonderhoud. Dit speciale deel van de startlening is renteloos en dient pas het 6de en 7de jaar terugbetaald te worden. Na de toekenning van de startlening blijft hetzelfde steunpunt hem gedurende 24 maanden bijstaan met raad en advies.

Aanvraagprocedure

Voor aanvragen en begeleiding bij de indiening van de Startlening kan men zich wenden tot de erkende steunpunten voor startersbegeleiding.¹

¹ Deze erkenningen verschillen zeer sterk per provincie. Een volledig overzicht van deze steunpunten kunt u terugvinden op de website www.fonds.org. Het Agentschap Ondernemen is één van de erkende steunpunten.

solidaire lening en solidaire lening +

Solidaire lening

Personen met een laag inkomen die het bestaansminimum, een werkloosheids- of een sociale uitkering ontvangen kunnen bij gebrek aan financiële middelen voor het starten van een eigen zaak, een solidaire lening aanvragen bij het Participatiefonds. De asielzoekers die voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit administratief in orde zijn, mogen ook een aanvraag voor een solidaire lening indienen.

De begunstigde van een Solidaire lening dient zich als zelfstandige in hoofdberoep te vestigen of een onderneming op te richten. Uitzonderlijk kan de Solidaire lening worden toegekend aan een begunstigde die zich vestigt als zelfstandige in bijberoep, voor zover hij zich ertoe verbindt zich te vestigen in hoofdberoep binnen twee jaar na oprichting van de economische activiteit, en indien de prognose aantoont dat de privélasten van de betrokkene gedekt zijn.

Dit microkrediet bedraagt maximum € 12.500 en wordt verstrekt zonder waarborgen. Deze lening wordt verstrekt aan een rentevoet van 5 % voor de duur van vier jaar.

Solidaire lening +

De personen aan wie een Solidaire lening werd toegekend voor het opstarten van hun zaak, kunnen binnen twee jaar volgend op hun vestiging, een nieuwe Solidaire lening + bekomen om de verdere ontwikkeling van hun zaak te verzekeren. De personen die een ander microkrediet hebben gekregen waarvan de toegangsvoorwaarden gelijkaardig zijn aan die van de Solidaire lening inzake doelpubliek en/of die geen toegang hebben tot het bankkrediet wegens hun moeilijke financiële situatie komen eveneens in aanmerking.

De Solidaire Lening + wordt toegekend na een technische en financiële analyse van de gecreëerde zelfstandige activiteit en voor zover een werkelijk perspectief tot een duurzame ontwikkeling van de activiteiten aangetoond wordt.

Aanvraagprocedure

De solidaire lening wordt verdeeld via een netwerk van steunpunten¹, die het dossier indienen bij Hefboom. Eénmaal het krediet is toegekend, wordt het opgevolgd en ondersteund door Hefboom tijdens de eerste 2 jaar van de activiteit. De aanvragen kunnen ook rechtstreeks worden ingediend bij Hefboom:

Hefboom vzw
 Vooruitgangsstraat 333/5
 1030 Brussel
 tel: 02/265.01.61
 E-mail: solidairelening@hefboom.be
 Website: www.hefboom.be

¹ Een overzicht kan u terugvinden op de website www.fonds.org.

Casheo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij beantwoorden aan het ko-criterium. Zij richt zich op zelfstandigen en vrije beroepen die hun activiteiten in hoofdberoep uitoefenen.

Voor wat

Casheo is een achtergestelde lening bestemd voor het mobiliseren van schuldvorderingen die ko's hebben op overheidsinstellingen of parastatalen (Federale overheid, Gewesten, provinciale en plaatselijke overheden) en vennootschappen waarin de overheid meerderheidsaandeelhouder is (Belgacom, De Post, Infrabel, enz).

De schuldvorderingen worden overgedragen aan het Participatiefonds, die 80% van het factuurbedrag betaalt aan de ko. Na de inning van het volledige bedrag van de facturen door het Participatiefonds bij de instellingen die de schuldvorderingen hebben overgedragen, worden de resterende 20% uitbetaald.

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de kredietlijn bedraagt € 100.000, met een minimum van € 15.000.

Het bedrag van de voorschotten dient minimum € 2500 te bedragen.

Omvang steun

De achtergestelde lening wordt verstrekt onder de vorm van een geconfirmeerde revolving kredietlijn met een looptijd van 1 jaar en is jaarlijks hernieuwbaar.

De rentevoet is vast en gelijk aan de EURIBOR op 3 maanden + 3%.

De intresten op de toegekende kredietlijn moeten driemaandelijkse worden betaald.

Waarborgen

Indien de aanvrager van Casheo een natuurlijk persoon is, dan wordt er geen waarborg gevraagd. Als Casheo wordt toegekend aan een ko met rechtspersoonlijkheid, dan zal de borgstelling van de actieve vennoten worden gevraagd.

Aanvraagprocedure

Casheo wordt rechtstreeks aangevraagd via het kredietaanvraagformulier beschikbaar op de website www.fonds.org (rubriek formulieren). Dat formulier is bestemd voor de kredietaanvrager en dient ingevuld te worden met de hulp van een erkend boekhouder(-fiscalist) BIBF, extern accountant IAB of bedrijfsrevisor IBR. Deze zijn terug te vinden op de websites van de desbetreffende beroepsverenigingen.¹

¹ www.iec-iab.be; www.accountancy.be; www.ibr-ire.be; www.bibf.be

Investeringskrediet EIB (Europese Investeringsbank)

(laatste aanpassing:10/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Eén van de topprioriteiten van de EIB is de ondersteuning van investeringprojecten van Europese kmo's.

In het kader van de verstrengde kredietpolitiek van de banken, heeft de EIB een stelsel van voordelige leningen uitgewerkt. Deze EIB- kredieten worden in de Europese Unie toegekend via commerciële banken die partner zijn van de EIB en die in elk van de betrokken landen de kredietaanvragen van ondernemingen moeten beoordelen.

Het financiële voordeel bestaat in een korting op de klassieke vaste rentevoet van de commerciële bank.

2. Wie komt in aanmerking

Alle onafhankelijke kmo's met minder dan 250 werknemers. Dochterondernemingen en holdings van industriële groepen komen niet in aanmerking.

3. Welke sectoren

Een brede waaier economische sectoren komen in aanmerking, uitgezonderd volgende sectoren: bewapening, kansspelen, tabak, activiteiten die dierproeven impliceren, activiteiten waarvan de impact op het milieu niet in belangrijke mate kan worden verminderd of gecompenseerd, moreel of ethisch controversiële sectoren en bedrijfsmatige vastgoedontwikkeling.

4. Welke investeringen

Een kmo kan een beroep doen op het EIB-krediet voor vrijwel alle investeringen (zowel materiële als immateriële investeringen) die noodzakelijk zijn om de verdere groei van de kmo te financieren.

Deze investeringen moeten gebeuren binnen de Europese Unie en de kostprijs moet lager zijn dan € 25 miljoen.

Enkele concrete voorbeelden : aankoop van onroerende goederen en materialen, financiering van uitgaven die direct gerelateerd zijn aan onderzoek en ontwikkeling, het deponeren of verwerven patenten, ...

Aankoop van bouwgrond (tenzij noodzakelijk voor het investeringsproject), aankoop van landbouwgrond, zuivere financiële transacties en de herfinanciering van bestaande kredieten zijn uitgesloten.

5. Modaliteiten

Het is aan de bemiddelende partnerbank om te beslissen of de onderneming al dan niet in aanmerking komt voor een krediet.

De modaliteiten van het EIB-krediet worden door de partnerbanken bilateraal onderhandeld met de EIB. Om de juiste modaliteiten te kennen, kan u terecht op de website van de deelnemende partnerbanken.

6. Contact

Per 27 juli 2009 zijn onderstaande banken door de EIB erkend als partnerbank :

BNP Paribas Fortis
Infolijn 02 433 41 01
www.fortisbanking.be

KBC Bank NV
KBC Telecenter 078 152 153
www.kbc.be

Registratieformulier voor "Subsidieleidraad On Line"

Wenst u gratis geïnformeerd te worden over wijzigingen en nieuwe maatregelen dan biedt "Subsidieleidraad On Line" de mogelijkheid om per e-mail verwittigd te worden wanneer één van de brochures op de website wordt geactualiseerd. Deze e-mail zal tevens een korte toelichting bevatten van de gewijzigde of nieuwe steunmaatregel.

Duid aan voor welke brochures u van deze gratis service wenst te genieten?

- U heeft startersplannen
- U investeert - kleine en middelgrote ondernemingen*
- U investeert - grote ondernemingen*
- U denkt innovatief
- U werft aan of zoekt steun voor opleidingen
- U heeft internationale ambities
- U werkt energie- en milieubewust

* De onderverdeling van de brochures gebeurt op basis van de Europese definitie van KMO die in de meeste steunmaatregelen wordt gehanteerd. Om als KMO te worden gedefinieerd dient men aan volgende voorwaarden te voldoen:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- ofwel een jaarmzet realiseren van maximum € 50 miljoen, ofwel een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven opgeteld moeten worden.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Bedrijfsgegevens

Firmanaam: .....

Activiteit (NACE-code indien mogelijk): .....

Ondernemingsnummer: .....

Mevrouw/de heer: .....

Functie: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Gemeente: .....

Tel.: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Website: .....

Terug te sturen naar:

Gelieve deze informatie per fax of per e-mail over te maken aan het Agentschap Ondernemen van uw provincie:

Agentschap Ondernemen Antwerpen
Wouter Verhaverbeke
Fax 03 260 87 07
E-mail: wouter.verhaverbeke@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Oost-Vlaanderen
Birgit De Ridder
Fax 09 267 40 60
E-mail: birgit.deridder@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Vlaams-Brabant
Cynthia Stinckens
Fax 016 31 10 51
E-mail: cynthia.stinckens@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Limburg
Luc Royackers
Alexandra Fidlers
Fax 011 29 20 01
E-mail: luc.royackers@agentschapondernemen.be
E-mail: alexandra.fidlers@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen West-Vlaanderen
Veronique Demets
Fax 050 32 50 01
E-mail: veronique.demets@agentschapondernemen.be